

EURAJOKI ETUKÄMPPÄ

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus

Pirjo Lahtiperä 1966

Ympäri, 12. 12. 1966

M

E U R A J O E N E T U K Ä M P Ä N kivikau-
kivikautisen asuinpaikan kaivaus, joka
suoritettiin 18.8.-3.9.1966. Kertomuk-
seen kuuluu 22 karttaliitettä ja valo-
kuvaliite, jonka filmit on lueteltu :
31902 - (31901)-31970. Paikalta saadut löydöt
on lueteltu KM 17157 :1-128.

Maisteri Matti Huurre inventoi Eurajoen vuonna 1965. Silloinhan löysi Etukämpän läheisyydessä olevasta hiekkakuopasta Kiukaisten kera-
miikkaa, kvartsi- ja kivilaji-iskoksia. Lisäksi hän löysi maantien-
ojasta kivikirveen. Keväällä 1966 Muinaistieteellinen toimikunta sai
tietää, että Tie- ja Vesirakennushallitus oli vuokrannut mainitun hiek-
kakuopan ympäriltä 4 ha hiekanajoa varten, joka heidän oli tarkoitus
aloittaa heinäkuussa. Hiekkakuoppa rauhoitettiin ja toimikunta anoi
TVH:lta kaivausmäärärahaa. Heinäkuun lopulla lis. Unto Salo kävi pai-
kalla tehden hiekkakuopan ympärille koekuoppia. Hän suositteli kai-
vausten aloittamista hiekkakuopan pohjoisreunalta, joka oli suurimman
hävitysuhana laianen.

Elokuun 12. päivänä sain tietää, että TVH oli myöntänyt kaivaus-
määrärahat. Kävin Kansallismuseossa tutustumassa Huurteen ja Salon
kertomuksiin. Saatuani käytännölliset asiat järjestykseen kaivaus
suoritettiin allekirjoittaneen johdolla ja kaivajina oli tampereläi-
sia koululaisia ja turkulaisia opiskelijoita.

Etukämpän maasto on loivasti kumpuilevaa, pohjois-luoteeseen las-
kevaa kangasta. Noin 100-150 m etelään kaivauspaikalta oli muinais-
rantakivikko. Noin 100 m etelään kaivauspaikalta oli toinen vähän
edellistä rantaa matalammalla oleva kivikasa, jonka oletan olevan myös
vanhaa muinaisrantaa. Molemmissa paikoissa maasto oli niin kivistä,
ette~~x~~i ollut havaittavissa mitään asutukseen viittaavaa.

Tullessani paikalle, TVH oli työntänyt pintamaan syrjään Salon
koekuopin määrittlemältä alueelta. Minulle oli jätetty koskematto-
maksi Salon kertomuksessa suosittelema 4 x 16 metrin suuruinen alue.
Tarkastettuani ensin syrjään työnnetyn pintamaan kaivein mainitulla
alueella. Sieltä löytyi muutama kvartsi- ja kivilaji-iskos sekä jo-
kunen palanut luunsiru. Paikalla on ollut joskus kaskiviljelys tai
metsäpalo, koska löysin monta palanutta kantoa. Pintaturpeen alla
maa oli hienoa hiekkaa, syvemmällä hieikka oli karkeampaa ja sen alla
oli sôraa.

Koska maaston mukaan en ollut aivan varma, missä asuinpaikka oli-
si voinut olla niin avasin kaivaus~~pa~~alueeltani 45 m pitkän ja 1 m leveän
koojan (A). Sen avulla saatoin paikallistaa asuinpaikan, joka täällä
alueella on ollut 1-12 metrin alueella. Tältä koojan ~~pa~~alueelta löytyi
kvartsi- ja kivilaji-iskoksia, palaneita luunsiruja ja muutama kerami-
känpala. Tarkemmin ottaen löydöt keskittyivät 5-10 m väliselle alueel-

le. 12-39 välisellä alueella maa oli heikosti punertavaa, jonka alta tuli keltainen koskematon kerros ja sen alla oli karkeaa soraa. 39-43 m alueella oli 1 m syvyinen kulttuurimaasyvennys. Avasin koojan länsipuolelle 2x2 m suuruisen alueen (D). Sieltä löytyi muutama kivilaji-iskos, sekä noin 30 cm leveä ja 1 m pitkä kivetön palanut maa-alue, joka oli suunnilleen pohjois-eteläsuunnassa. Kuopan punertava maa ei jatkunut enää tälle alueelle.

Kooja (A:n) 5-7 m kohdalle sen länsipuolelle avasin 15 m pitkän alueen (B). Tältä alueelta ensimmäiset kaksi metriä A:sta lähdettäessä olivat löydättömiä. Sitten tuli kivetyn tulisijan paikka. Toinen kivetty tulisija oli B-alueen 6 m:n kohdalla. Yleensä 5-10 m alueelta löytyi kivilaji-iskosten lisäksi kvartsi-iskokosia, josta huomattavimmat olivat savukvartsia ja läpinäkyvää lasimaista kvartsia. Lisäksi paikalta löytyi n. 75 x 35 x 10 cm suuruinen hiontakivi, joka löydettyäessä oli halki. Jätin sen paikalliseen kotiseutumuseoon säilytettäväksi. Edellisten lisäksi paikalta löytyi keramiikkaa ja palaneita luunsiruja.

Seuraavaksi avasin kooja A:n itäpuolelta 8-10 m kohdalta 10 m pituisen alueen (C). Tällä alueella oli kiveystä harvassa 1.12 m alueella. Myös täältä löytyi savukvartsin ja savumaisen kvartsin iskokset. Edelleen löytyi palaneita luunsiruja ja keramiikkaa. Löytöjä oli niukemmin kuin edellisellä alueella.

Jatkoin kaivausta kooja A:n länsipuolella avaten seuraavaksi 7-10 m alueella 5 m pituisen alueen. Alueen keskellä oli kiveys ja hiilialue, joka saattaa olla kivetty tulisija. Paikalla olleet hiilialueet osoittautuivat palaneiksi kannoiksi. Tämän alueen löydöt: Löytö 1 Tasatalta : KM 17157:82 se on niukasti hiottu terän osalta Kooltaan se on 8 x 4,5 x 1 cm. Lisäksi löytyi mahdollinen kivilajiesineen katkelma (?) Myös täältä löytyi savukvartsia ja lasimaista kvartsia. Kivilaji-iskoksia ja keramiikkaa löytyi edelliseen lisäksi. Erityisen paljon oli palaneita luunsiruja.

Ehdin vielä ennen kaivausten lopettamista avata 2 x 1,5 m alueen (F) alueen B viereen, pohjoispuolelle. Täältä löytyi muutama kivilaji-iskos.

Lisäksi kaivoin koekuoppia ympäristöön. Kaivausalueen länsipuolella maa oli hyvin heikosti punertavaa. Yleensä se oli huomattavasti karkeampaa ja kivisempää kuin kaivausalueen maa. Kaivausalueen itäpuolella maa oli laajemmalla alueella punaista kuin lännessä. Asuinpaikka jatkuu mielestäni itään nykyiseltä kaivausalueelta. Aikani loppui kesken niin etten ehtinyt laajentaa aluetta enää sinne.

Hiekkakuopan itäpuoli kuuluu Metsähallitukselle. Myös siellä kaivoin uusia koekuoppia ja kaivoin ennestään kaivetuista paikoista. Kulttuurimaa oli siellä paksumpaa kuin kaivausalueellani. Asutus-

ta on ollut varmaan sielläkin. Paikalla on ollut TVH:n parakkikylä, joten maata oli monessa kohdin myllätty. Mielestäni paikalla olisi suoritettava kaivaus ennenkuin Metsähallitus käyttää hiekkaa.

Annoin TVH:lle luvan ottaa hiekkaa kooja A:n alkuun saakka eli alueelta, jonka pintamaan he olivat jo kasanneet pois. Mielestäni kaivausta on jatkettava ensi kesänä, mikäli TVH:lta saadaan siihen määräraha.

Kaivausalueelta löydetty keramiikka oli Kiukaisten keramiikkaa.

Turussa joulukuun 9. päivänä 1966

Pirjo Lahtiperä

Pirjo Lahtiperä

Hum. Kand.

1. Yleisnäkyvä kaivausalueelta. Edessä TVH:n työntämä puintamaa. f. 31937

2. Yleisnäkyvä Etukämpän hiekkakuopasta. Nuolen osoittamalla paikalla on kaivaus aluelänneestä nähtynä. f. 31933.

3. Yleisnäkyvä kooja A:sta n. etelästä nähtynä. f. 31913

4. Alue D yleisnäkyvä m. kaakosta nähtynä. Oikealla tie = polkujonon kooja A ulottuu. f. 31942. Piri Lahti-perä.

5. C-alueen keskellä 5. kerros n. etelästä nähtynä f. 31914

6. C-alueen 4. kerros n. etelästä nähtynä f. 31952

7. Ruudat V: 1-2 m. pohjoisesta nähtynä f. 31908

8. Ruudat VII: 1 pohjoisesta f. 31941

9. C-alueen 3. kerros etelästä nähtynä f. 31961.

10. B-alueen kuoppa lieden pohja f. 31945.

11. E-alueen tumma kivetty tulisi ja 2. kerros ~~lännessä~~ kaakosta nähtynä. f. 31926

12. E-alueen yleisnäky 6. kerros lännessä nähtynä. f. 31927
D. Laitinen

13. B-alueen 3. kerroksen kiveystä löunaasta nähtynä
f. 31939

14. B-alueen kiveystä 4. kerros lounaasta nähtynä.
f. 31953.

15. F-alueen 2. kerros etelästä nähtynä. f. 31930

16. B-alueen liesi 5. kerros etelästä nähtynä. f. 31963

Pirjo Lahtiperä

17 Kooja A:n ja Ealueen välissä oleva tumma kulttuurimaa kuoppa. f. 31928.

18. Kooja A:n itäseinämassassa olevan kuoppalieden profiili. (vrt. kartta 11). f. 31959.

19. Hiontakivi f. 31931.

20 Löyly T:n situ. f. 31918.

Pirjo Lahti-perä

21 Toimisto parakki f. 31970

22. Timo Rantala Vaakitsee f. 31911

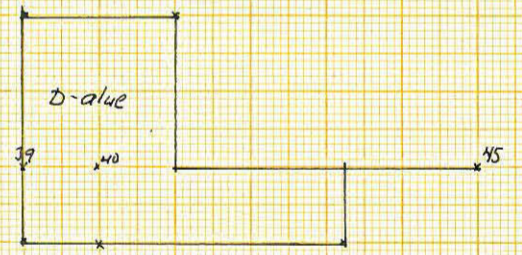
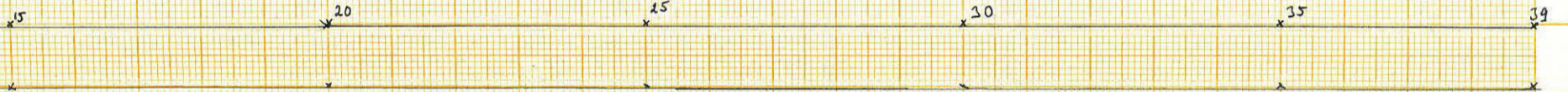

23. Seija-Liisa Teinilä ja Ulla Kaasalainen kairavat ja Ritva Mikkola piirtää. f. 31948

24. Timo Rantala ja Juha Lahtiperä poistavat turvetta
Pirjo Lahtiperä f. 31904

Koedaja H.

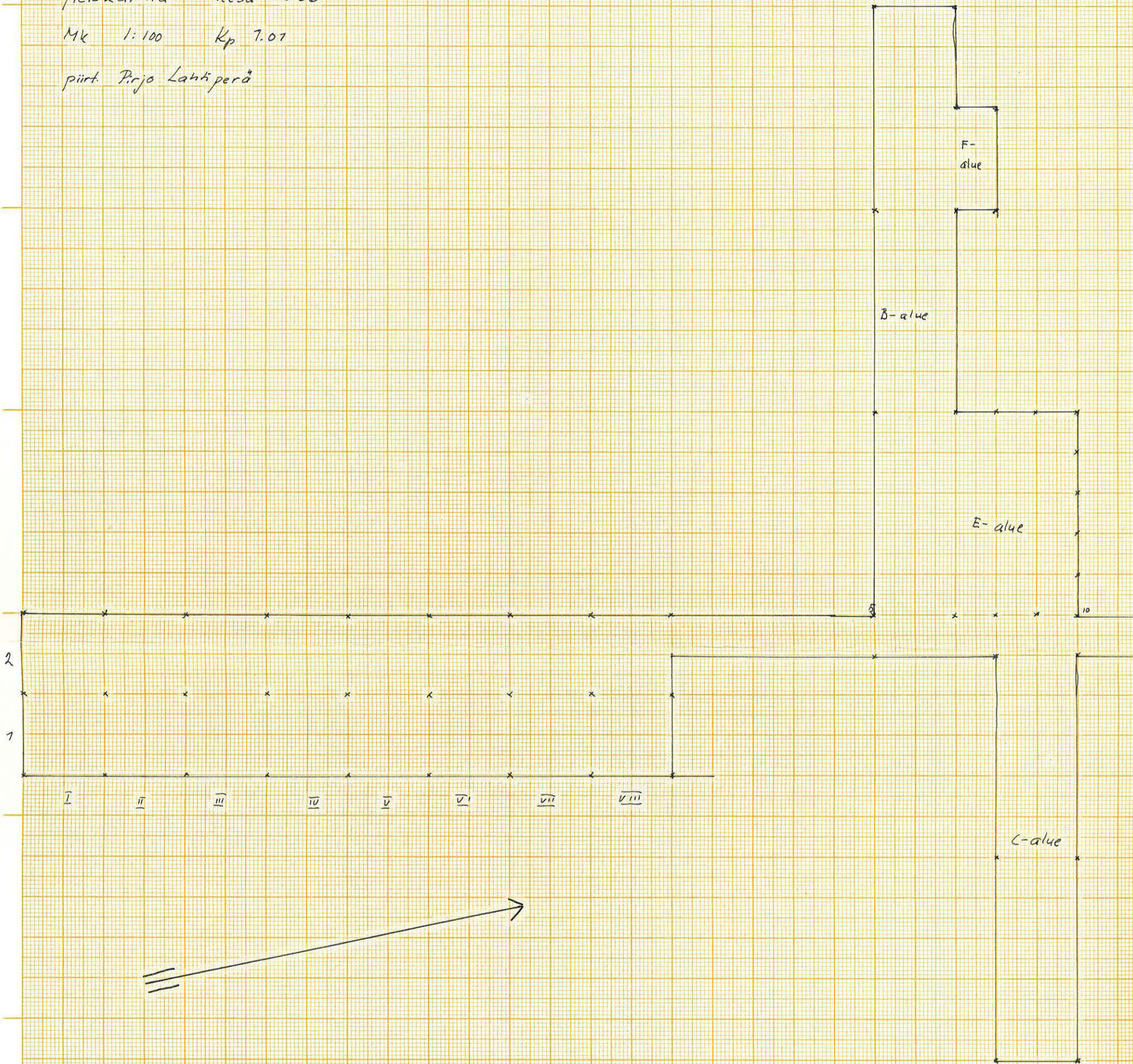

Eurajoki Etukämpä

Yleiskartta Kesä 1966

Mk 1:100 Kp 7.07

piirt. Pirjo Lahtiperä

Eurajoki

Etukämpä

mk. 1:25 KP 1,01

Kesä 1966

I kerros.

piirt. Ritva MIKKOLA JA JUHA LAHTIPERÄ

I

II

III

IV

121
127
125
132

Kanto

134

Kanto

124

126

Kanto

122

124

124

Kanto

132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200

125

128

121

126

Kanto

127

120

128

123

129

132

128

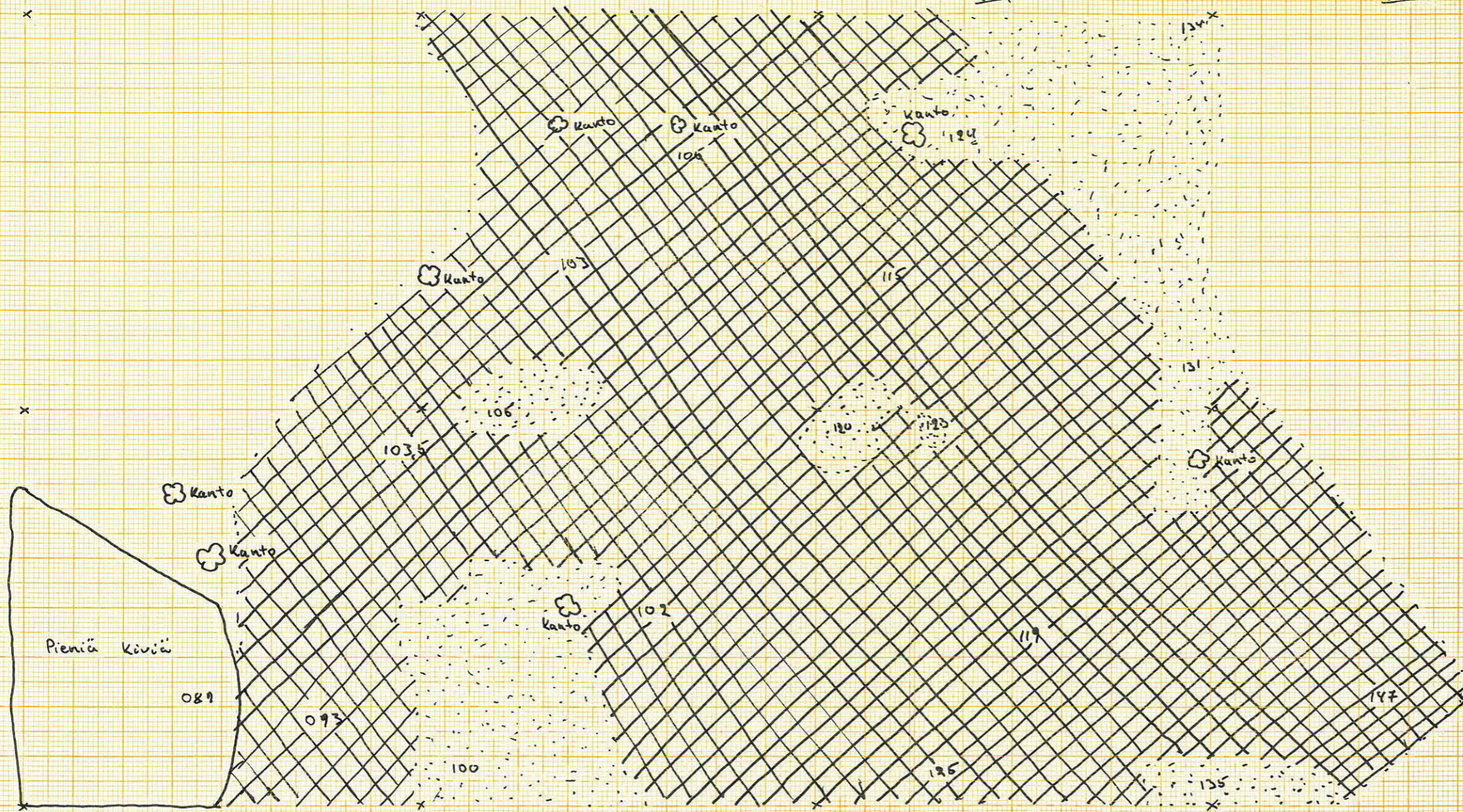
135

121

115

113

- nokimaa
- punamaa
- keltainen hiekkamaa.

Eurajoki

Etukämpä

mk 1,25 kp 1,01

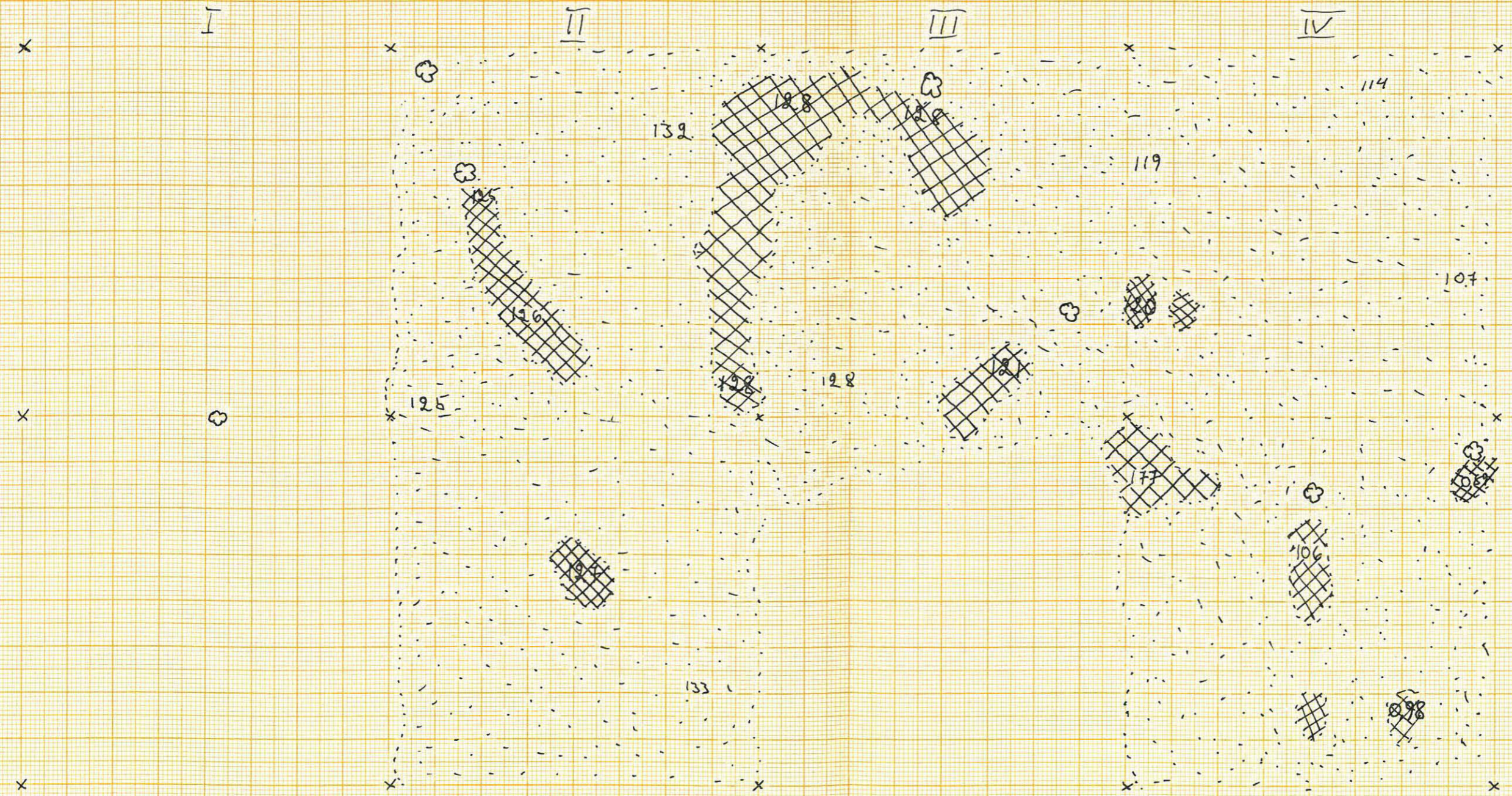
Kesä 1966

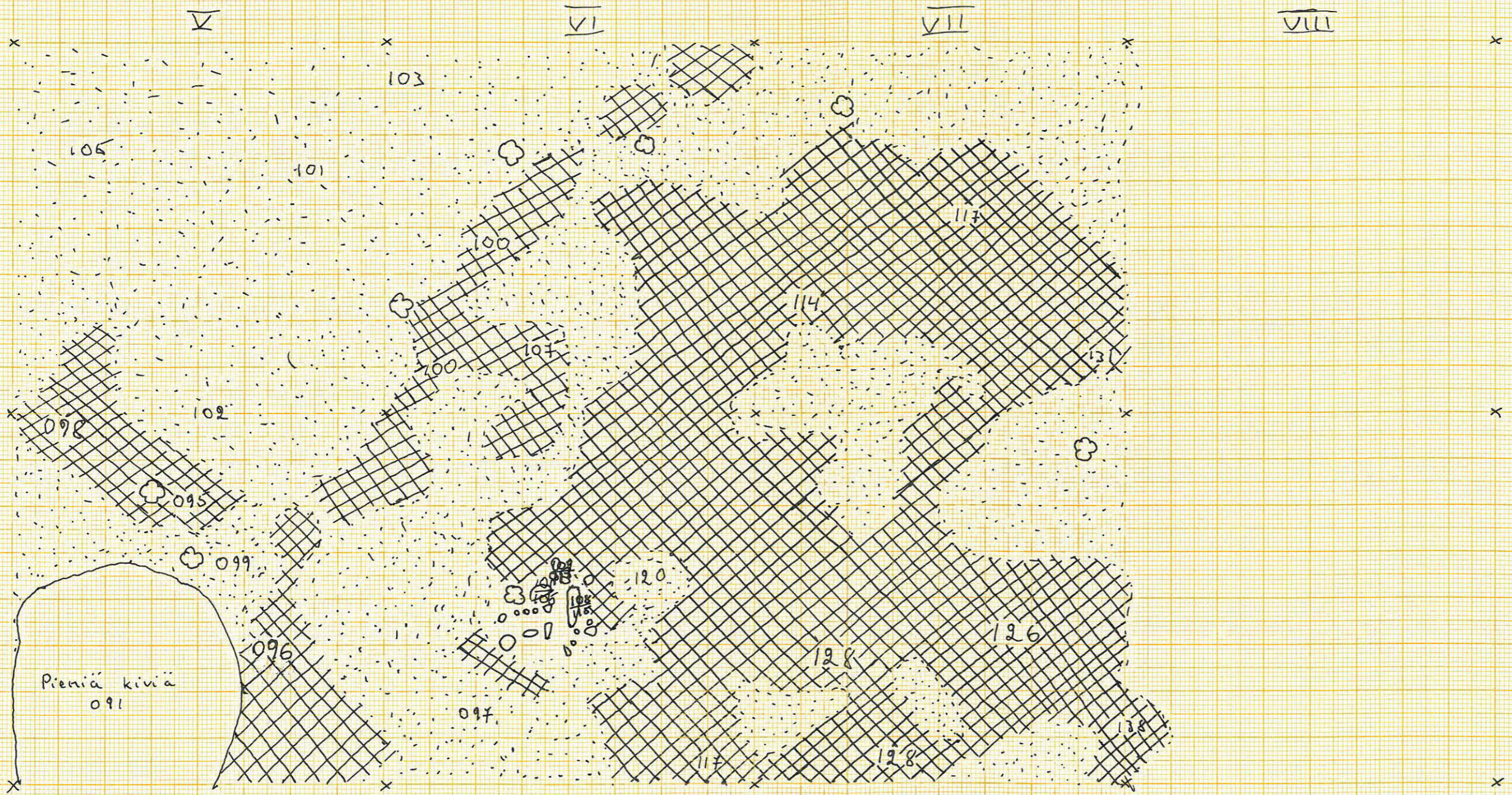
II kerros

piirt: RITVA MIKKOLA JA JUHA LAHTIPERÄ

IR
N:o 2221

A 2. 420 x 594 mm.

EURAJOKI ETUKÄMPPÄ

KESÄ 1966

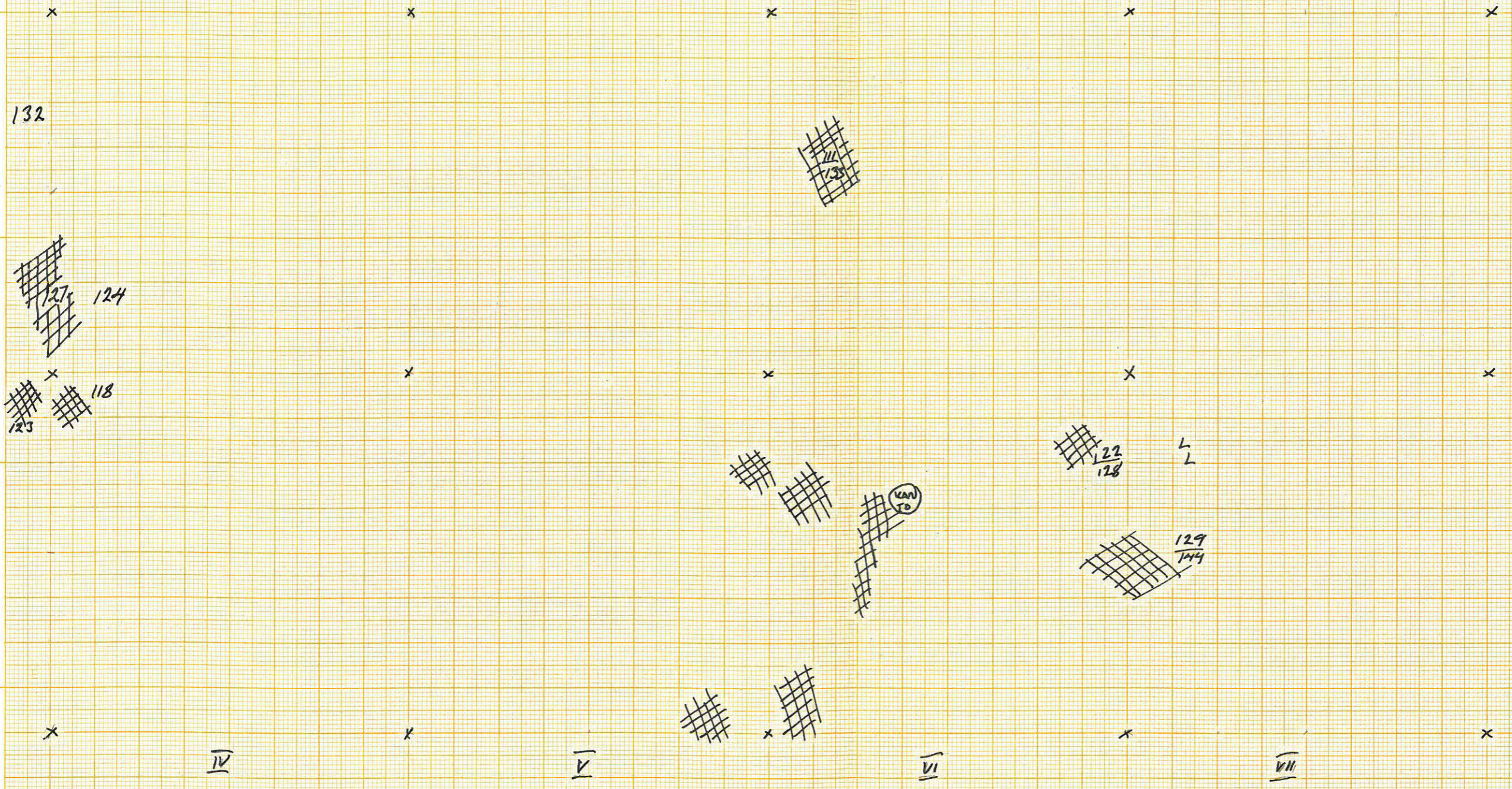
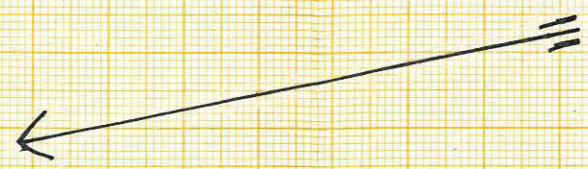
III Kerros

MK. 1:25

Kp. 1.07

Piirt. RITVA MIKKOLA

JA
PIRJO LAHTIPERÄ

2

7

138
148
Kv.

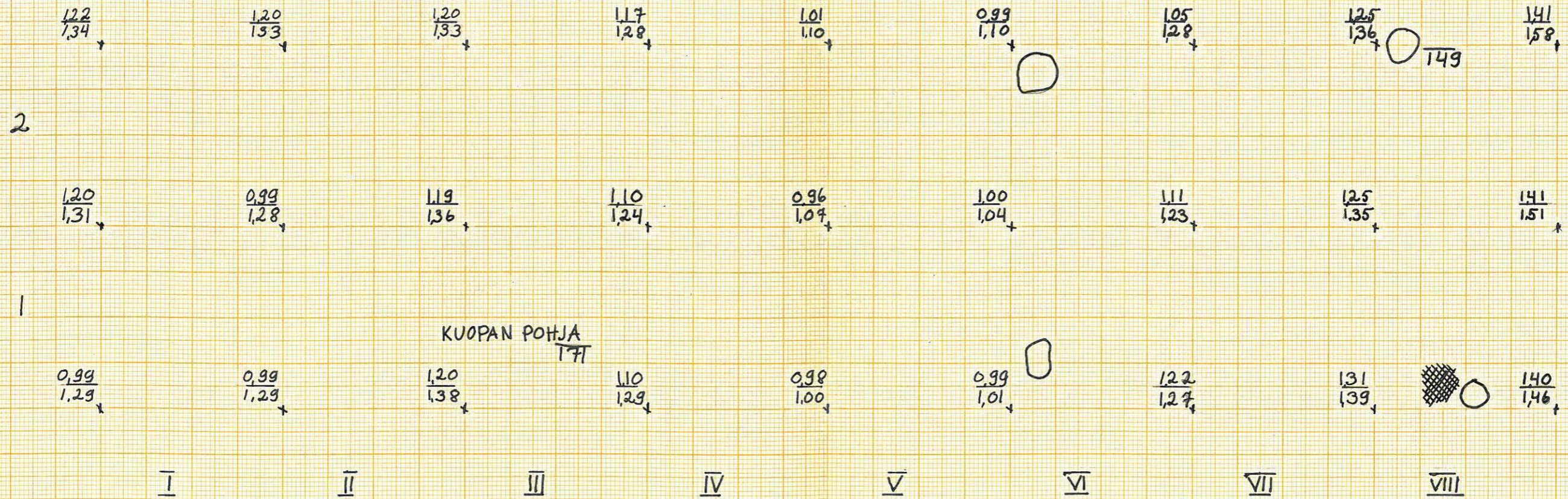
EURAJOKI ETUKÄMPPÄ

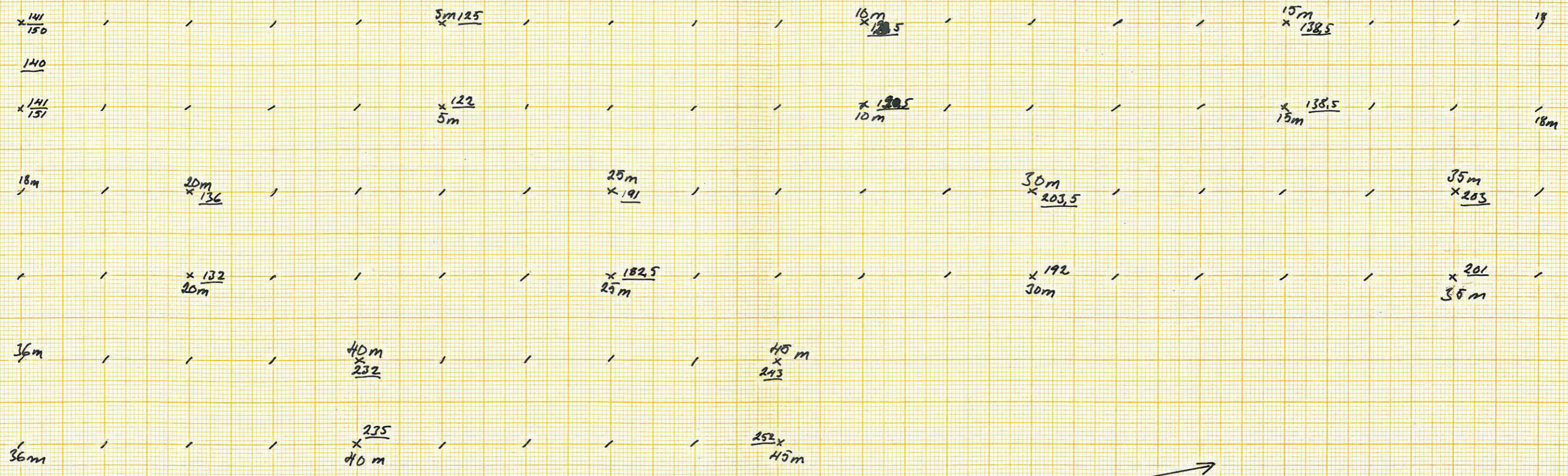
KESÄ 1966

YLEISKARTTA

MK 1:50 KP 1,01

PIIRT: Seija-Liisa Teinilä
Ritva Mikkola

EURAJOKI ETUKÄMPPIÄ

Koeeja A:n yleiskartta.

Kesä 1966.

Mk: 1:50

Kp: 1.01.

Piirt: RITVA MIKKOLA

PIRJO LAHTIPERÄ

Eurajoki

Etukämpä

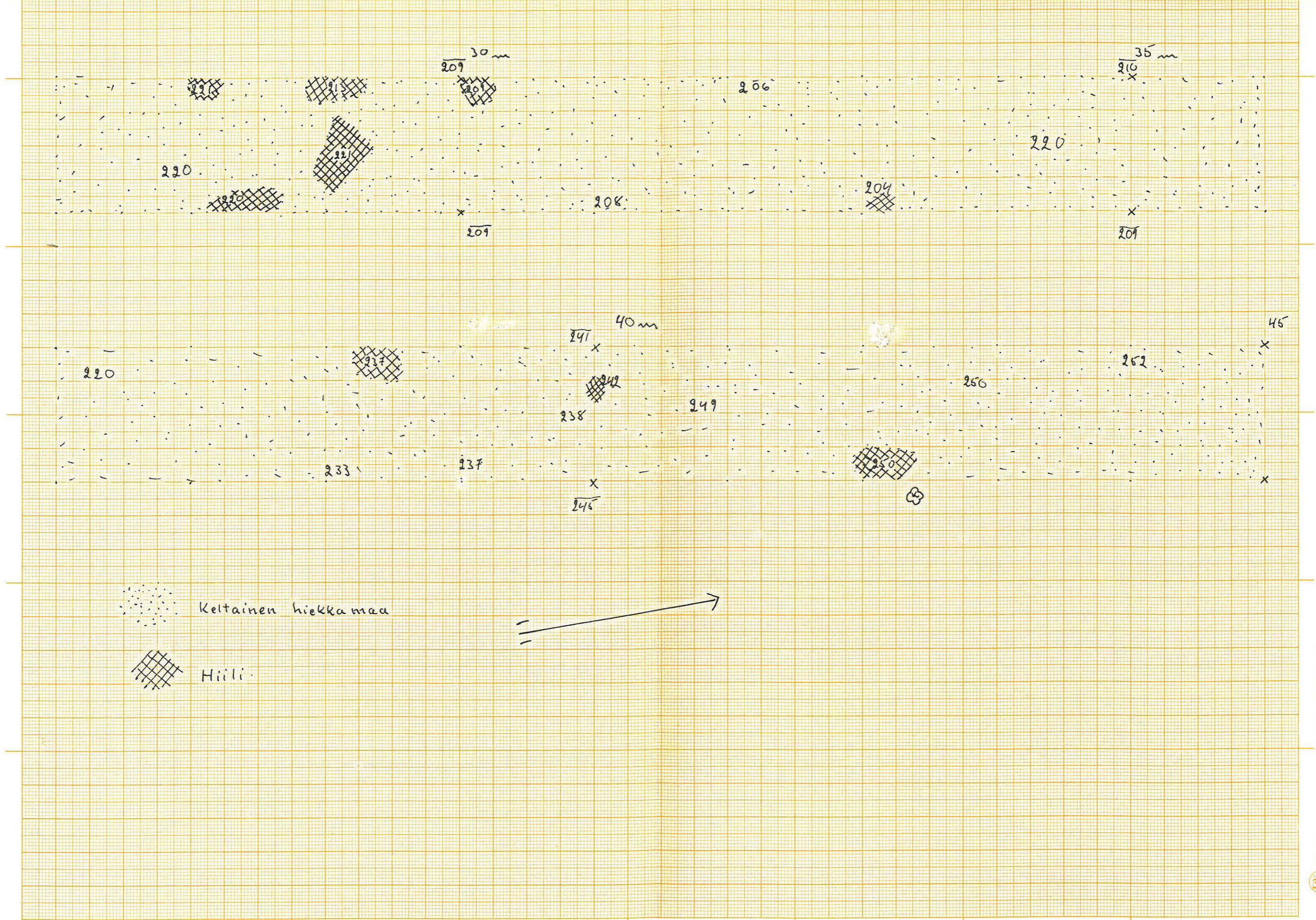
mK 1:25 Kp 1,01

koeaja A. 1 kerros

KESÄ 1966.

Piirit: RITVA MIKKOLA, PIIRJO LAHTI PERÄ JA JUMA LAHTI PERÄ

220

30 m
209

206

35 m
210

220

220

208

204

209

209

40 m

241

45

220

237

242

262

238

249

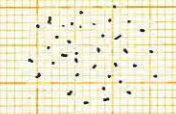
256

233

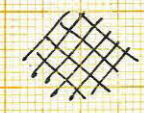
237

250

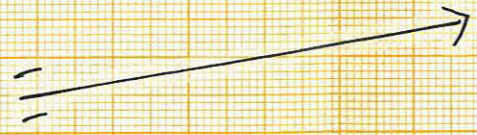
245

Keltainen hiekka maa

Hiili

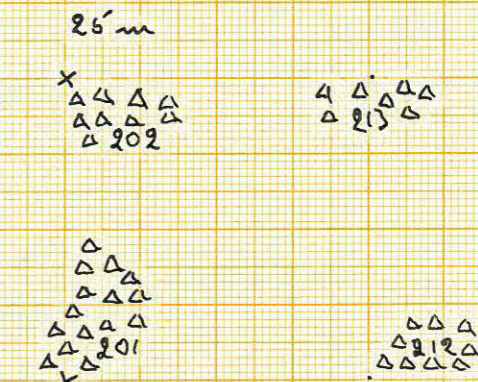
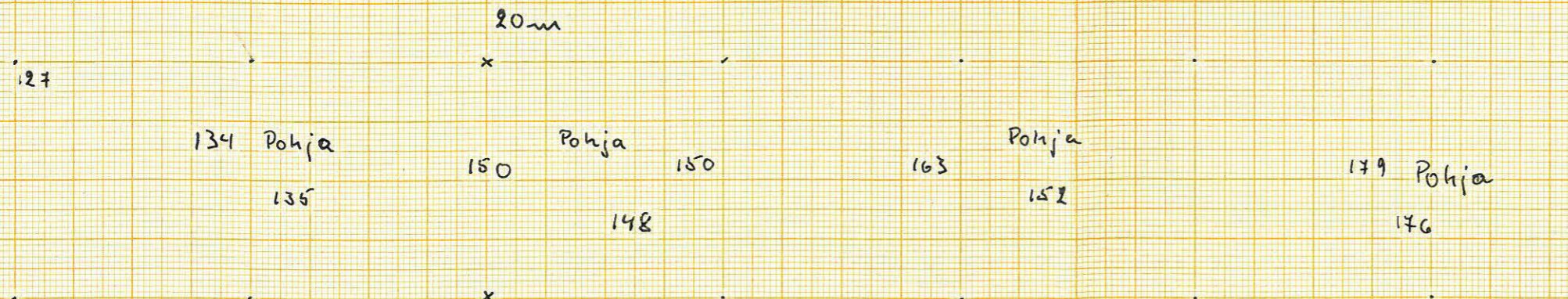
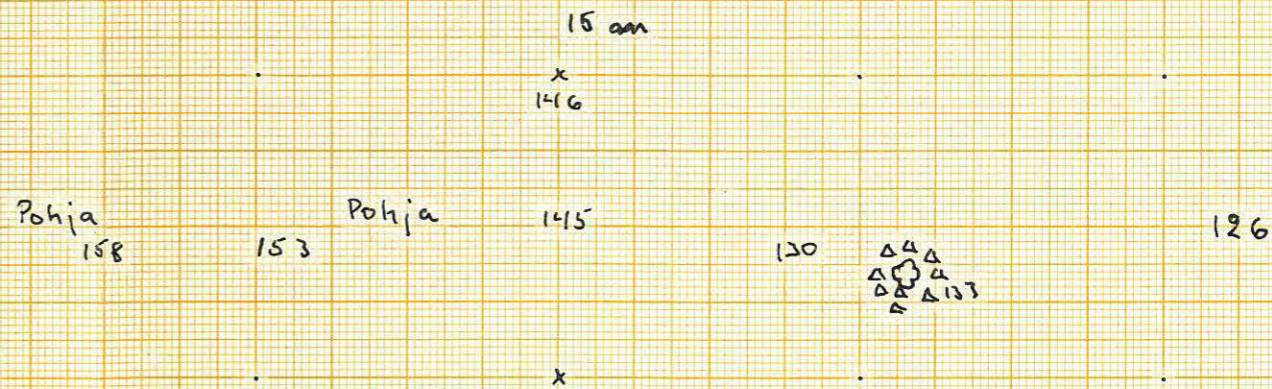
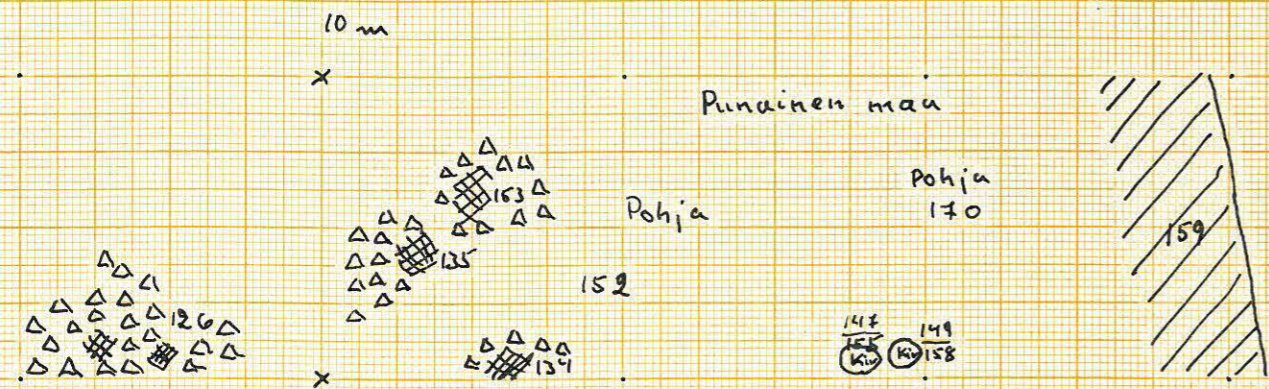
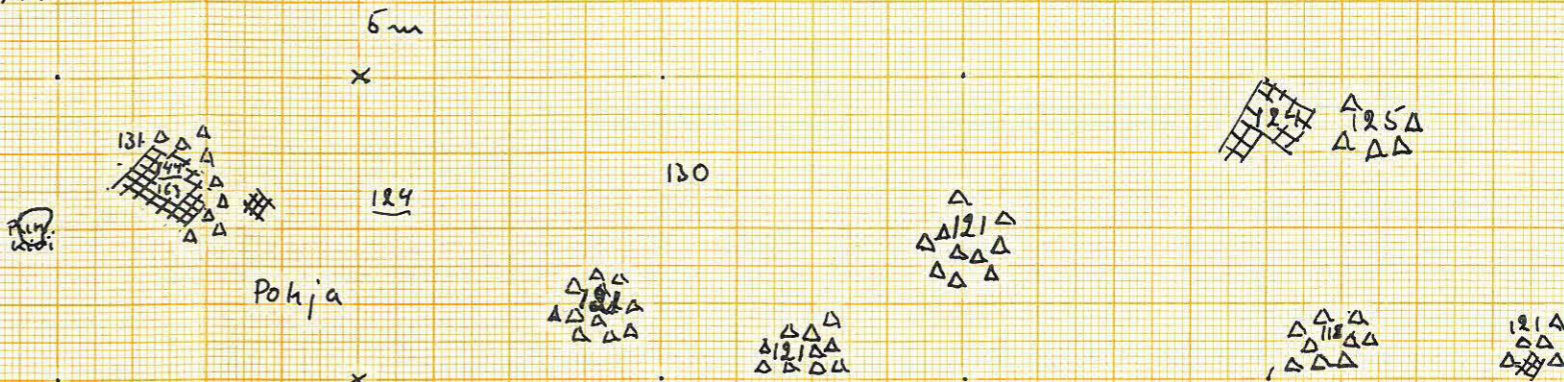
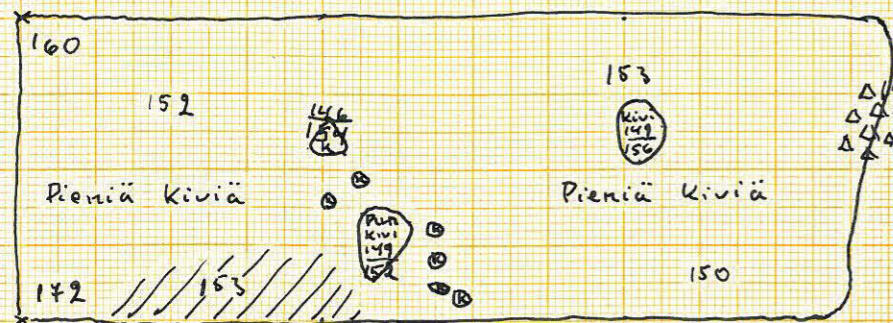

Eurajoki

Etukämpä

mk 1,25 kp 1,01
koeoja A 2 kerrras
kesä 1966

Piirt: RITVA MICKOLA JA JUHA LAHTIPERÄ

Pohja
220

30 m
x
Pohja
208 210
x

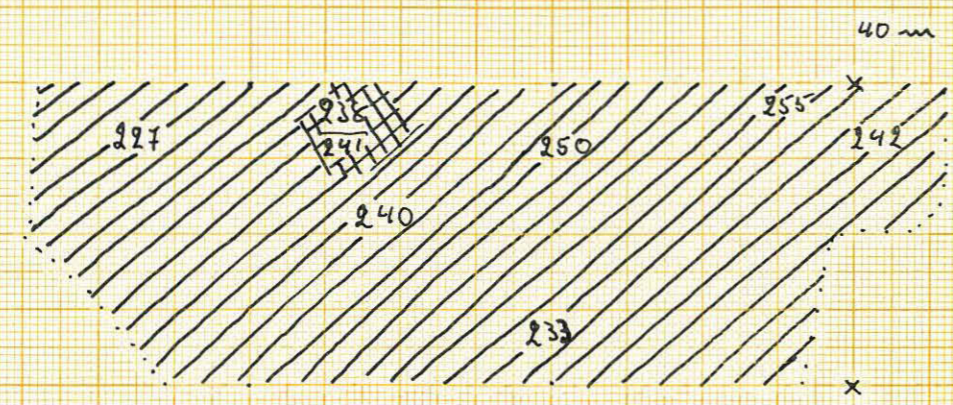
Pohja
206

Pohja
207

Pohja
205

35 m
x
208
x
▲▲▲▲
▲▲▲▲
▲▲▲▲

220 Pohja
226

Pohja 260

248

Pohja 245

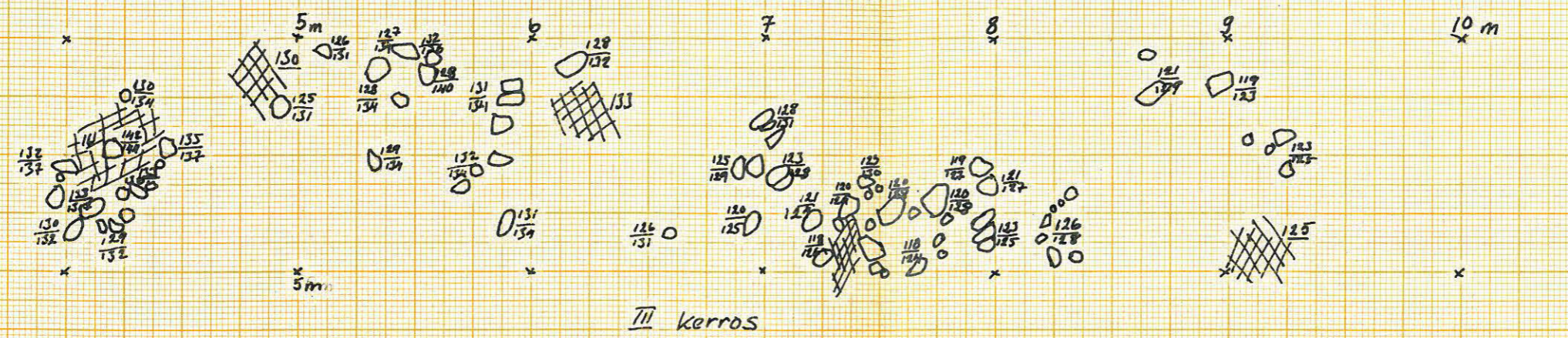
45 m
x

x

HR
N: 2221

A 2. 420 X 594 mm.

III kerros

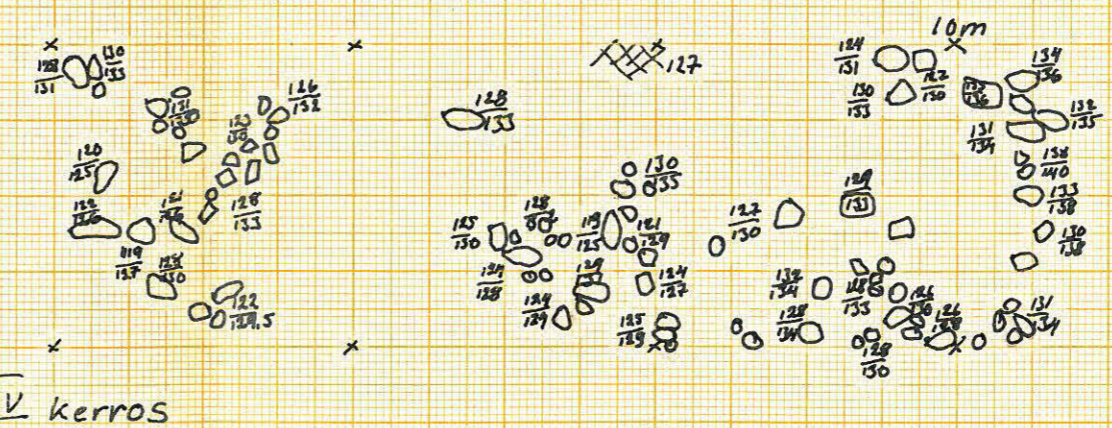
EURAJOKI ETUKÄMPPÄ

KESÄ 1966

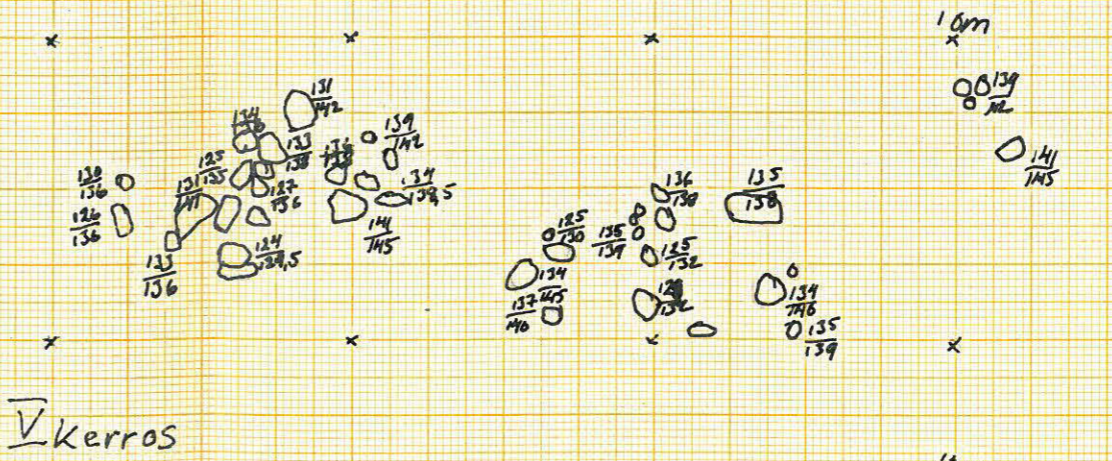
Koeeja A:n 4m-10m III-X kerros

Kp: 1.01
MK: 1.25

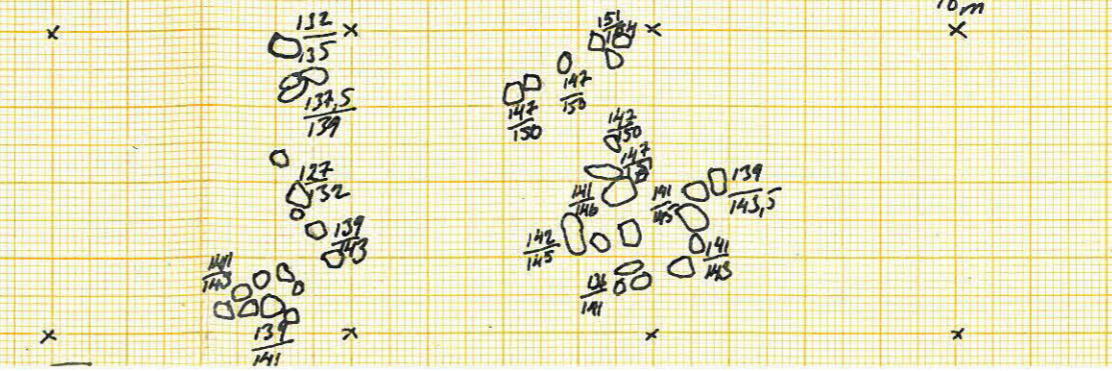
PIIRT: RITVA MIKKOLA
JA
PIRJO LAHTIPERÄ

IV kerros

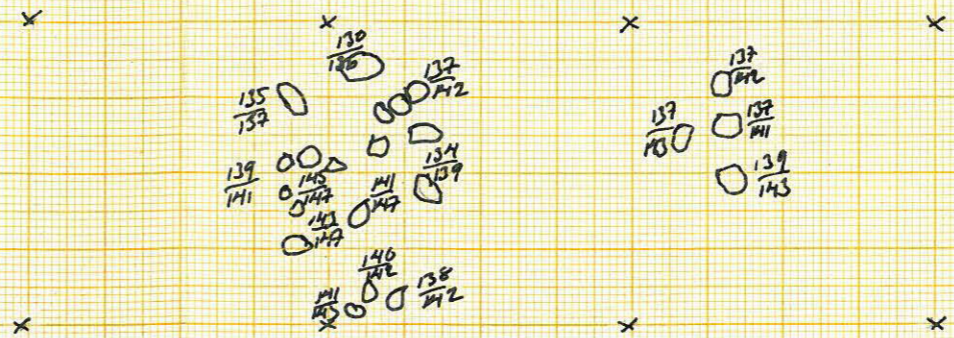

V kerros

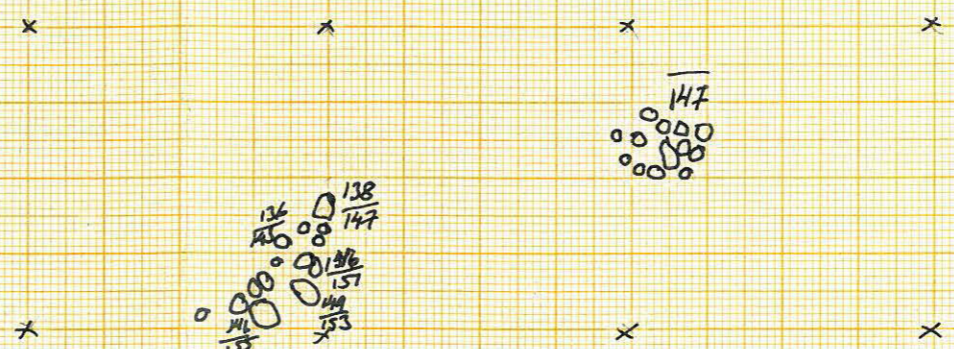

VI kerros

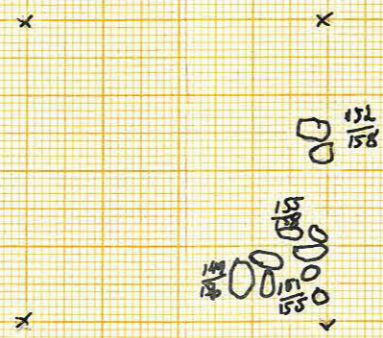
VI kerros

VII kerros

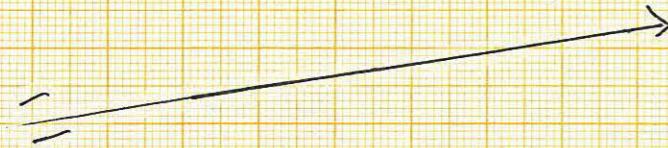
VIII kerros

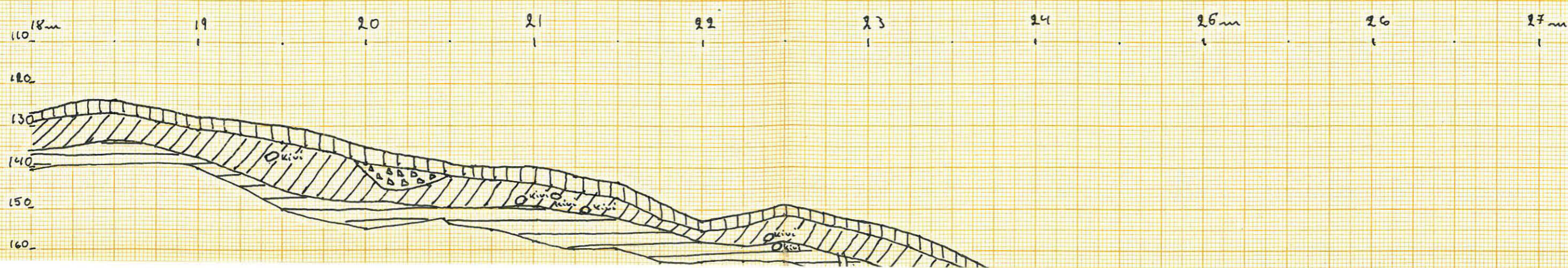
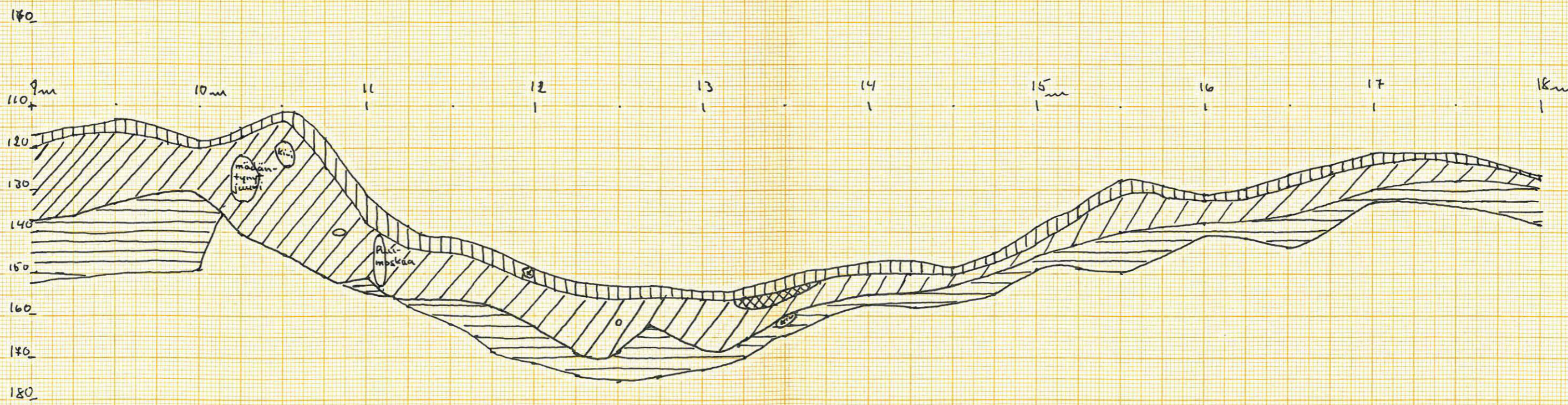
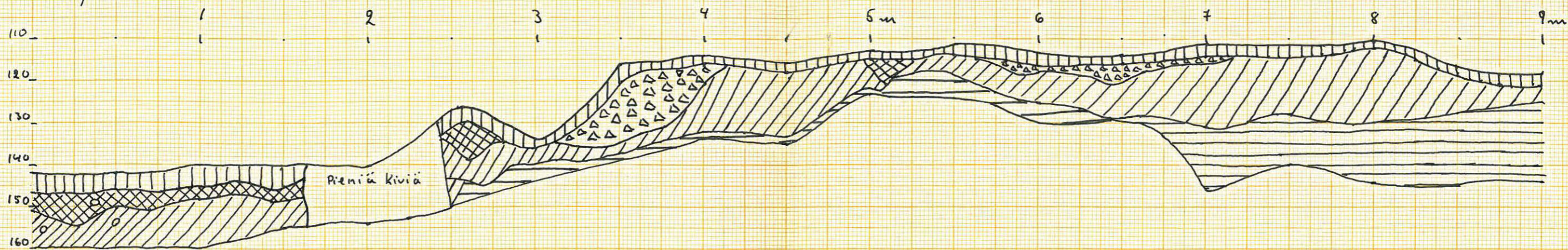
IX kerros

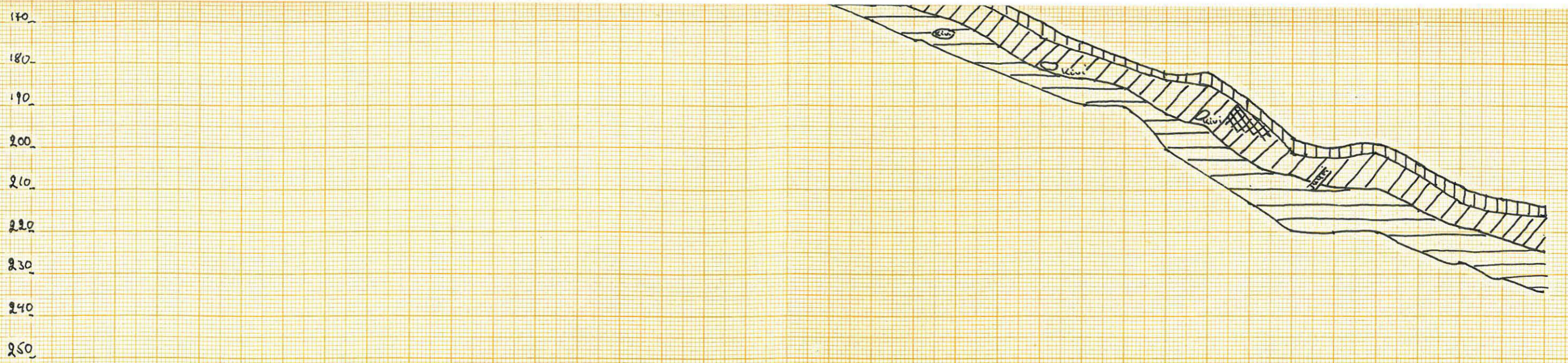

X kerros

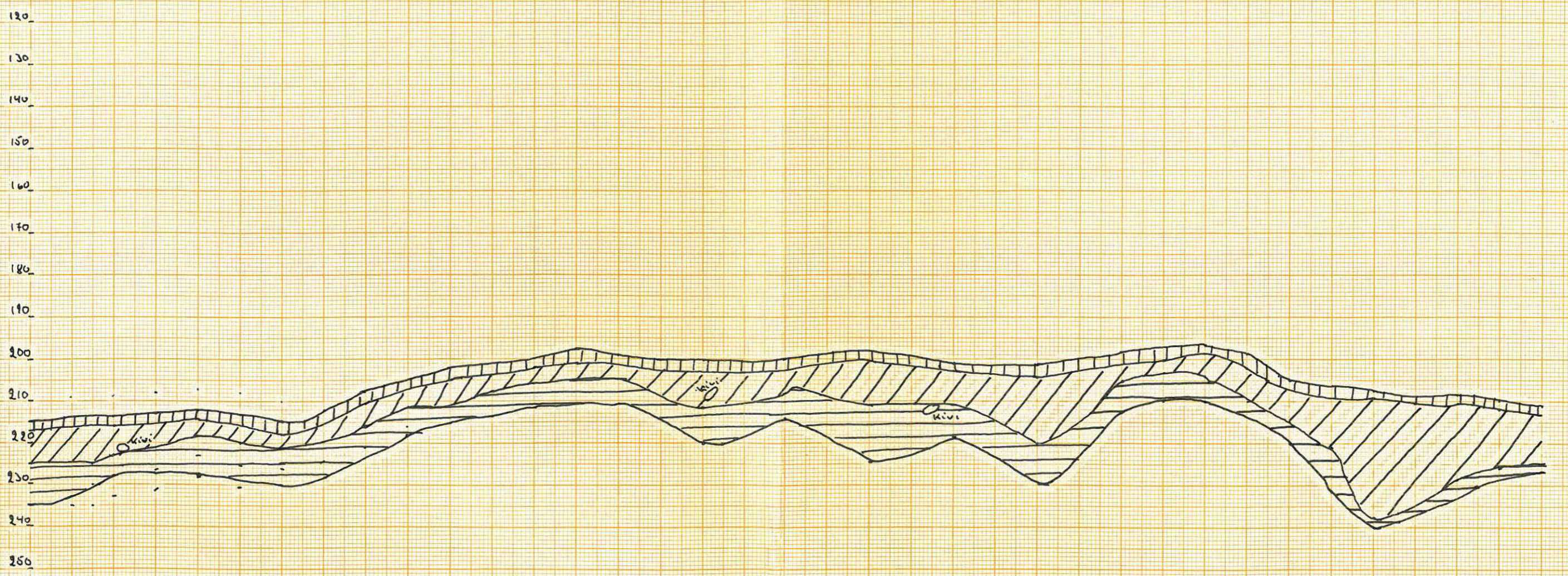

Eurajoki Etukäimppä
 Kõeojan A profiili
 mK 1:25 ja 1:10
 Kesä 1966
 piirt. Ritva Mikkola ja Juha Lahtiperä

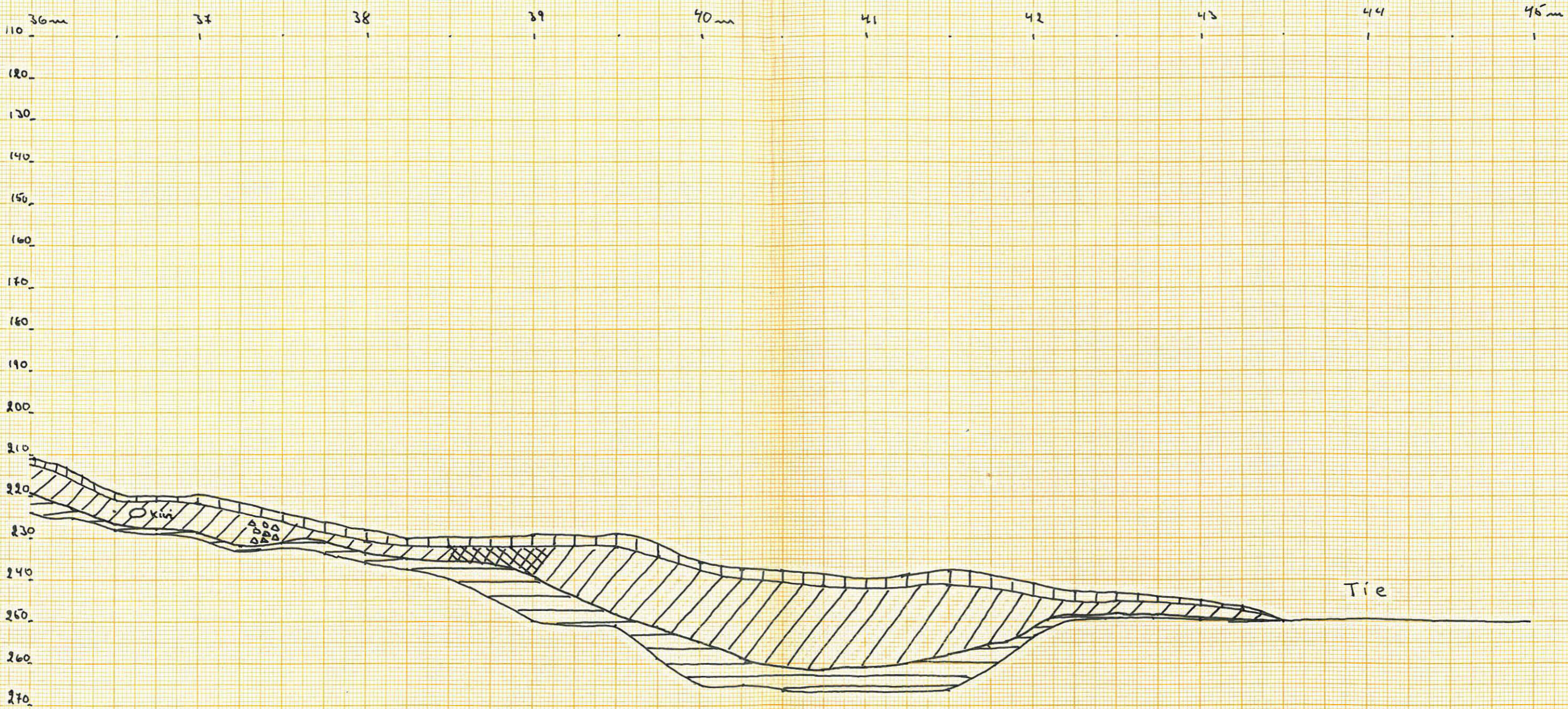

110 27m 28 29 30m 31 32 33 34 35m 36m

110 36m 37 38 39 40m 41 42 43 44 45m

- ||||| humusmaa
- ////// punainen hiekkamaa
- ===== keltainen hiekkamaa
- △△△△ tukkamaa
- XXXXXX hiltä

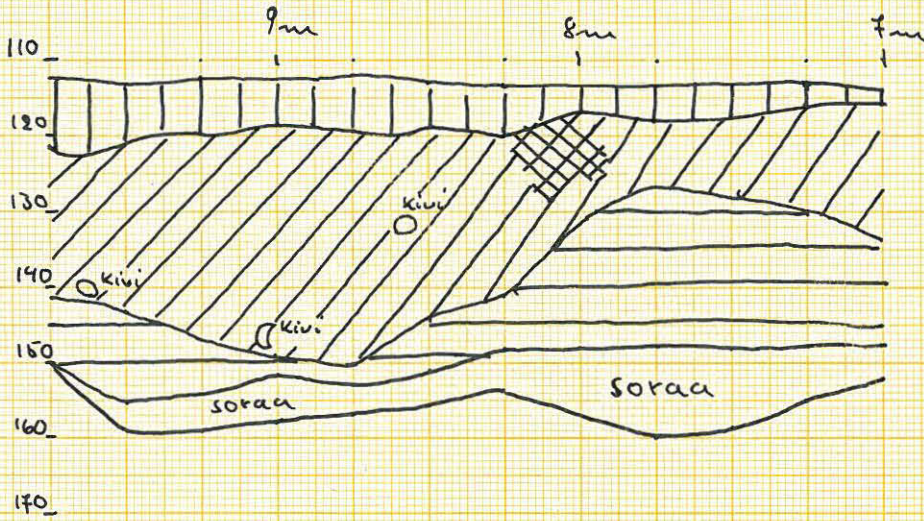
Eurajoki

Etukämpä

mk 1:10 kp 1,01

Koeöja A:n itäseinämässä olevan KUOPPALIEDEN PROFIILI.

Kesä 1966. piirt. Ritva MIKKOLA JA JUHA LAHTIHERÄ

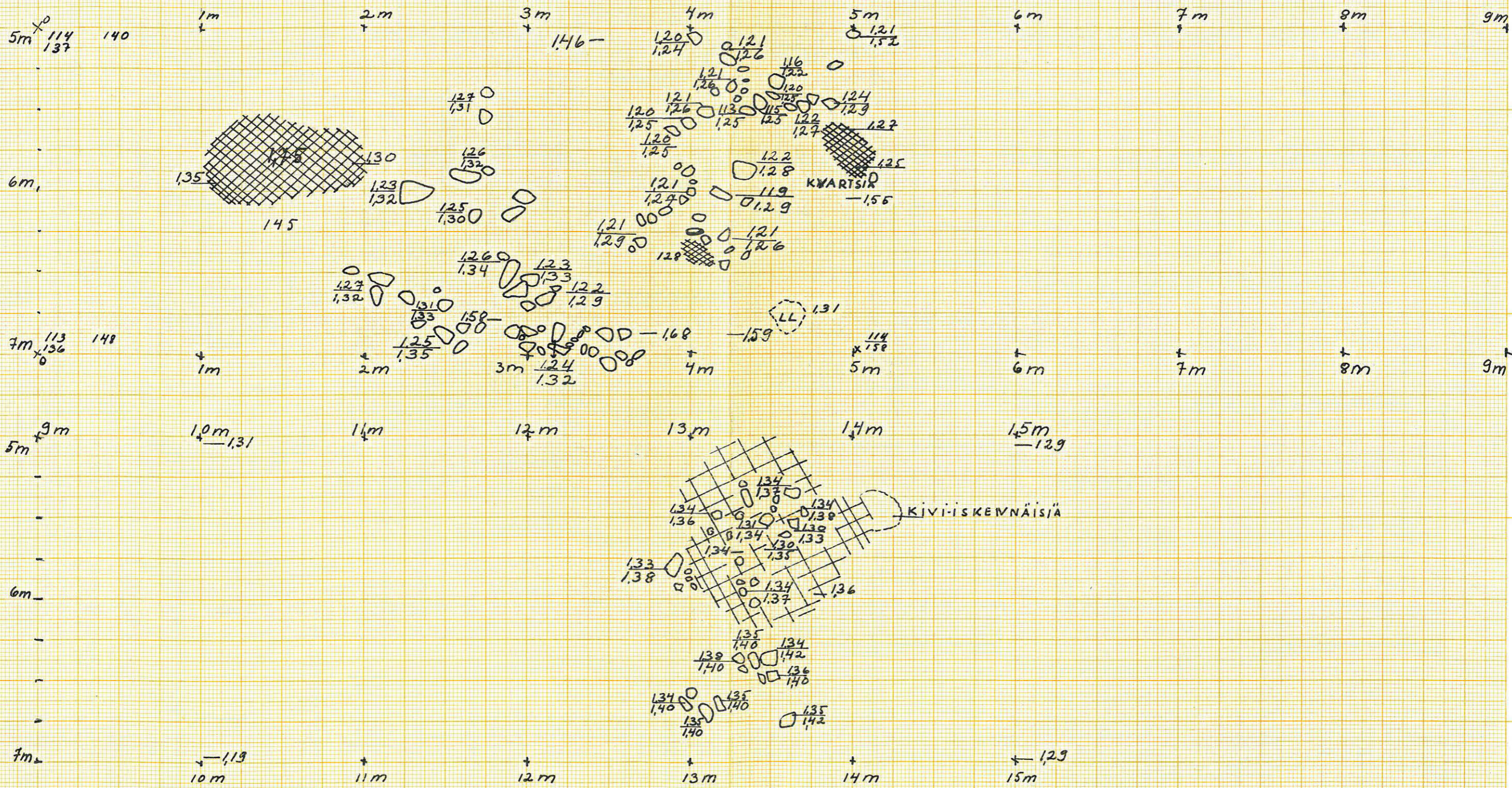

EURAJOKI ETUKÄMPPIÄ

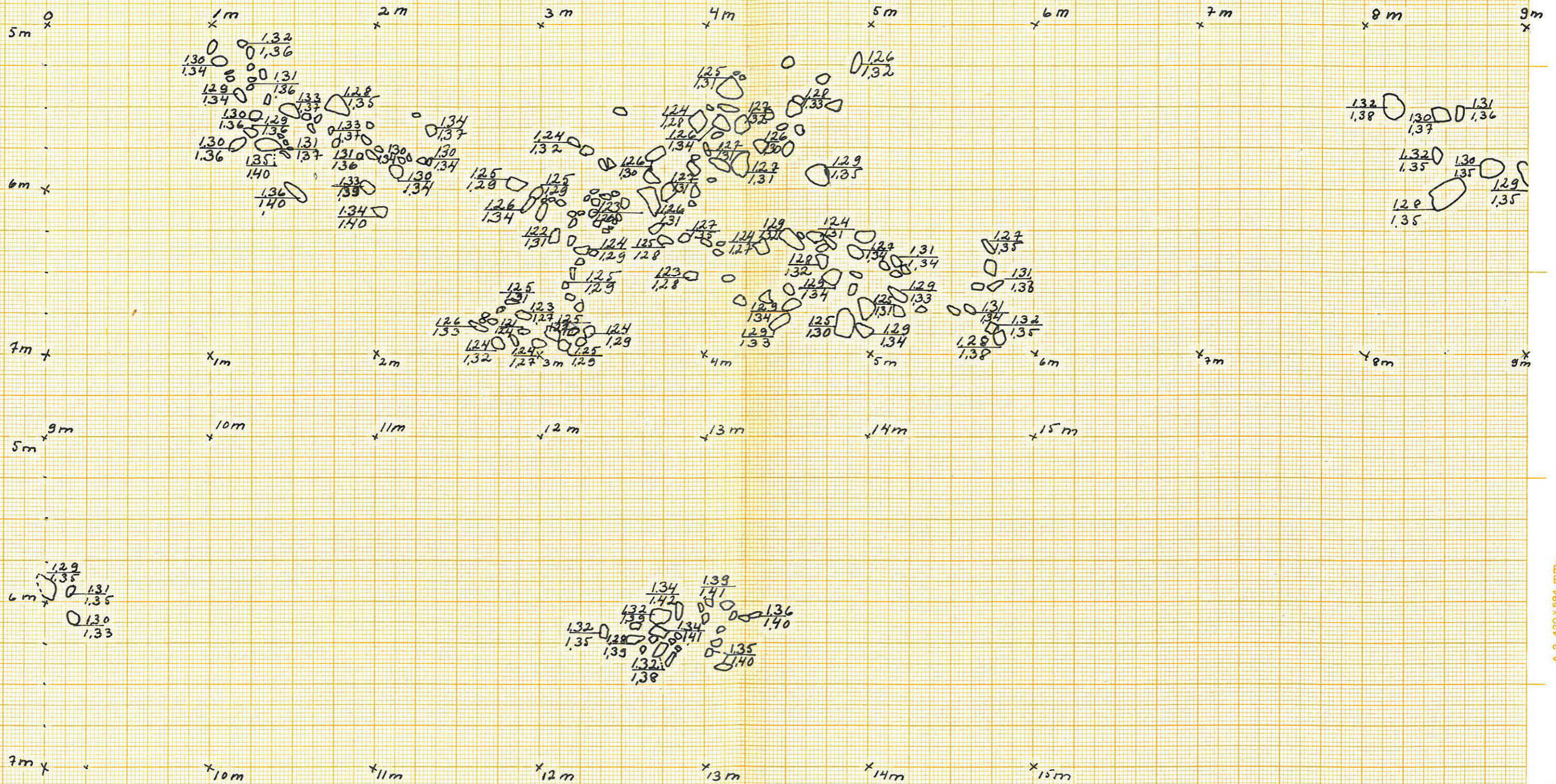
KESÄ 1966
MK 1:25 KP 1.01
ALUE B IJA II KERROS

PIIRT Seija-Liisa Teinilä
Ritva Mikkola

I-KERROS

ALUE B II-KERROS

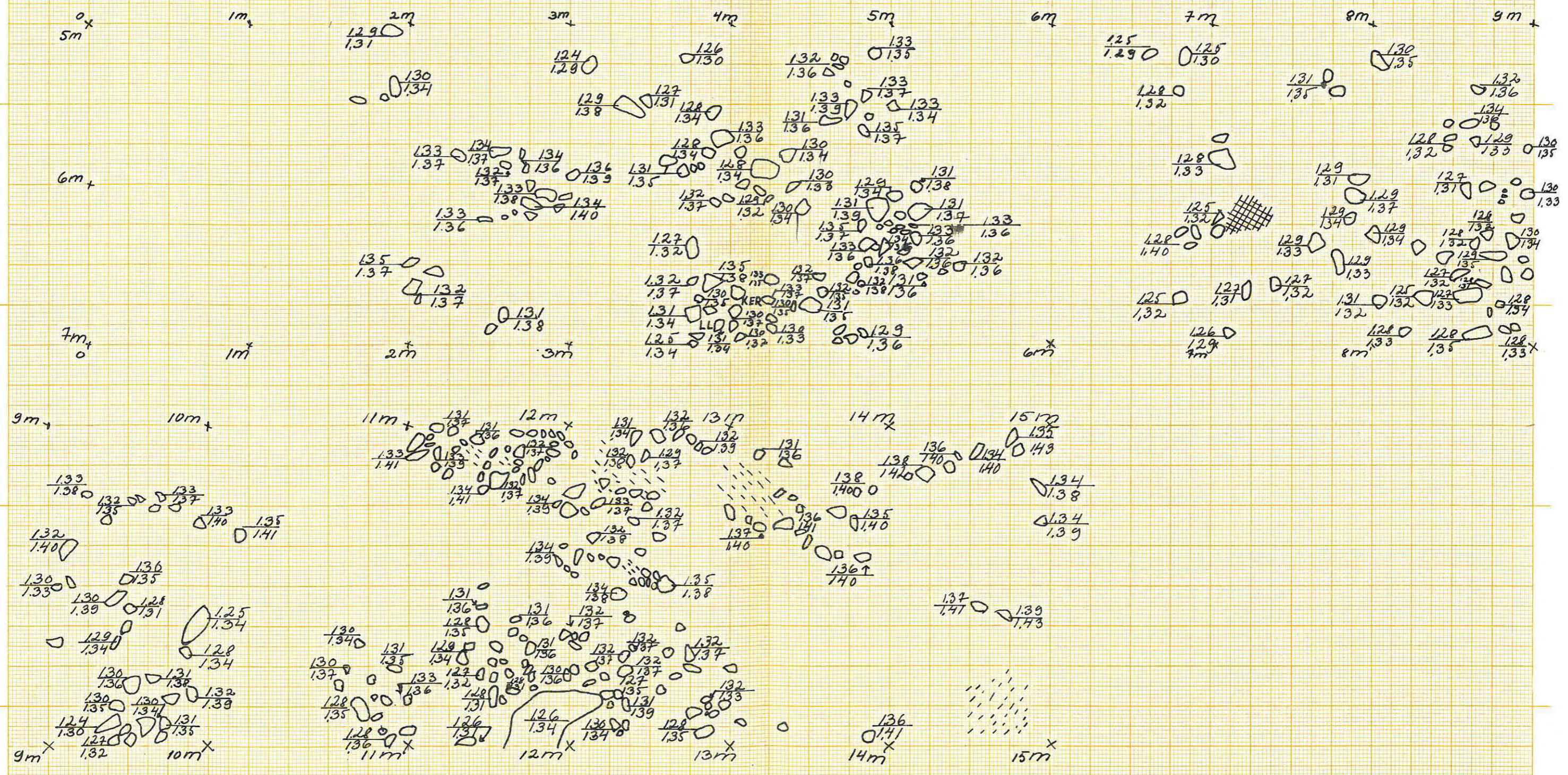
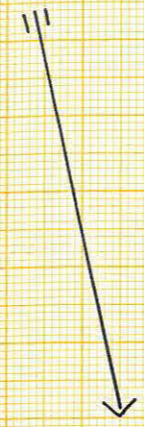

EURAJOKI ETUKÄMPPI

KESÄ 1966
MK 1:25 KP 101
ALUE B IIIA IV KERROS

PIIRT Seijo-Liiso Teinilä
Ritva Mikkola
Pirjo Lahtiperä

III. KERROS

5m x

5m x

9m x

6m x

7m x

5m x

9m x

10m x

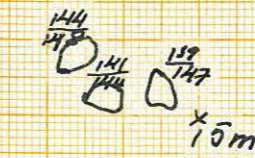
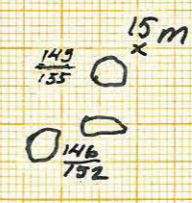
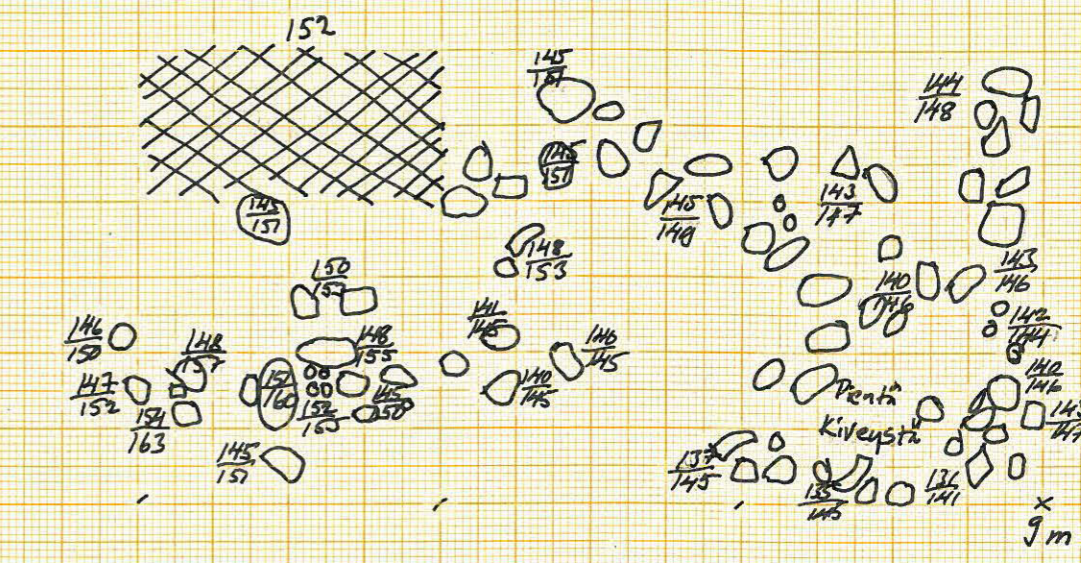
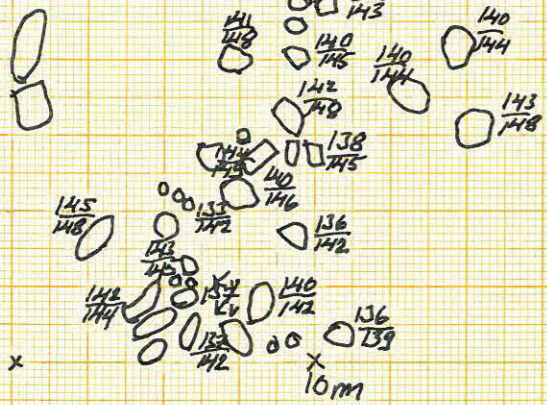
15m x

9m x

x

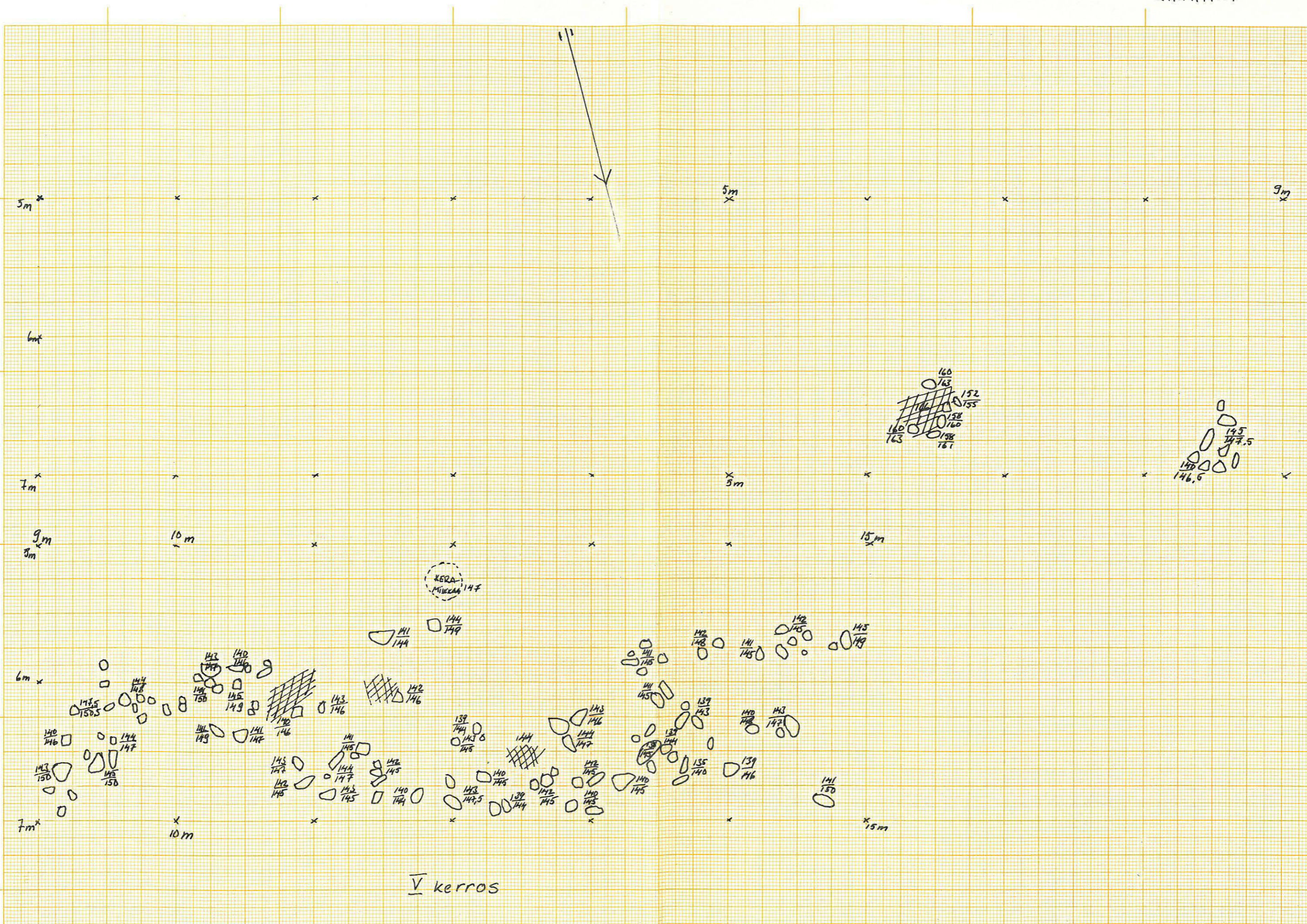
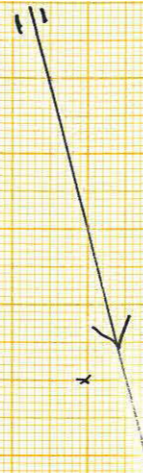
10m x

10m x

iv Kerros

V kerros

6m x

7m x

9m
5m x

10m x

6m x

7m x

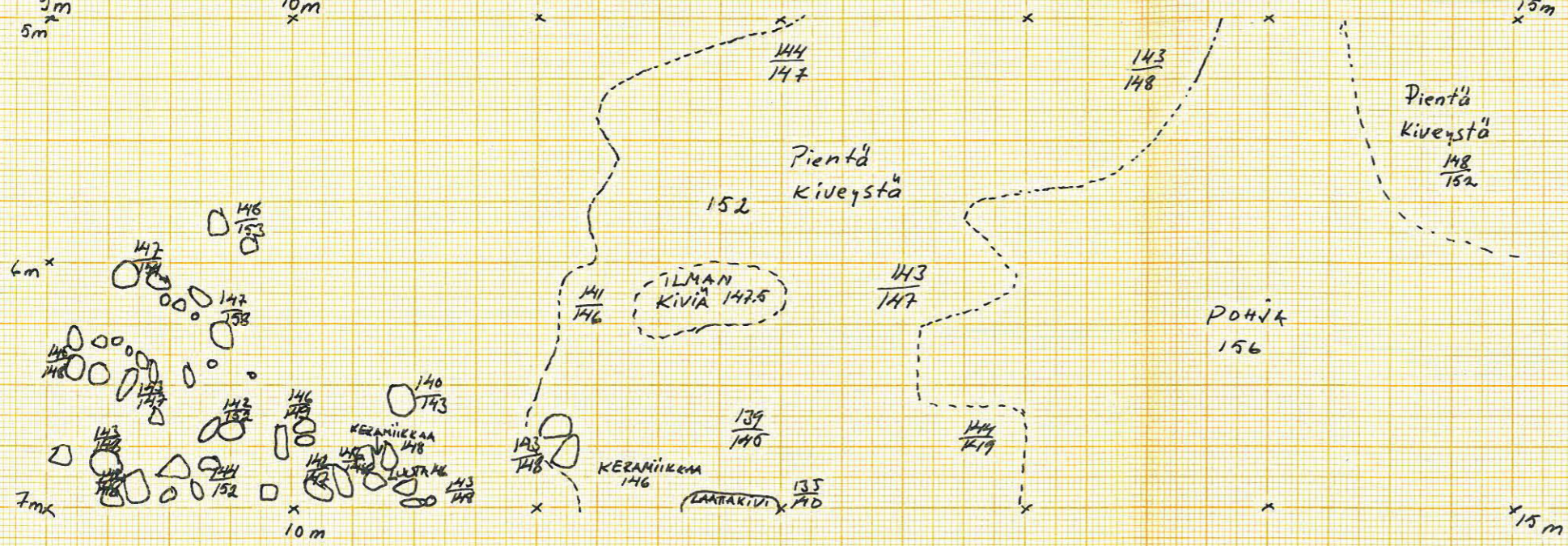
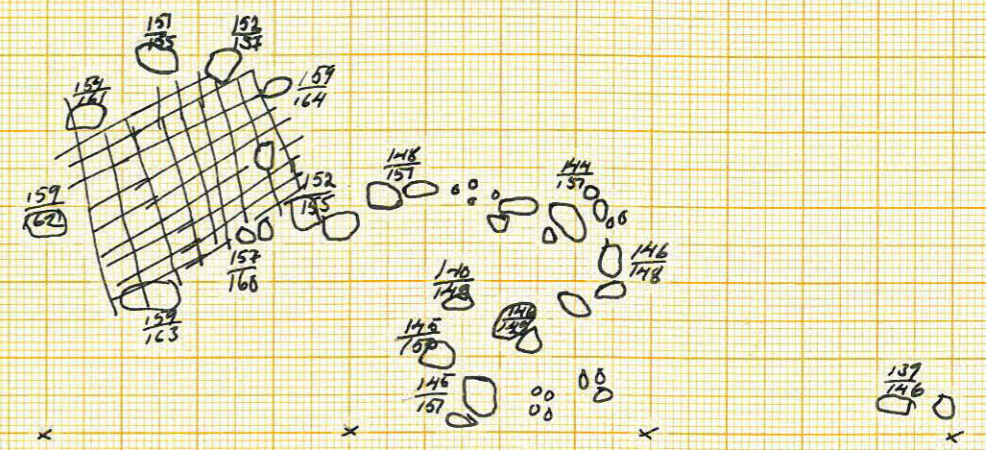
10m x

5m x

15m x

15m x

VI kerros

EURAJOKI ETUKÄMPPI

Kesä 1966

MK: 1:25 Kp: 7.01

B-alueen V ja VI kerros

piirt. Ritva Mikkola
ja
Pirjo Lantiperä

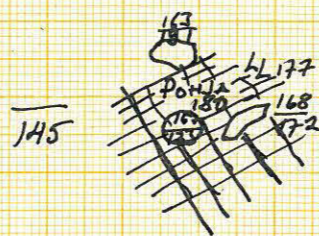
EURAJOKI E TUKÄMPPI

Kesä 1966
 B-alueen VII kerros
 MK: 1.23
 Kp: 1.07
 piirt. Ritva Mikkola
 x Pirjo Lantiperä

5m

9m

x

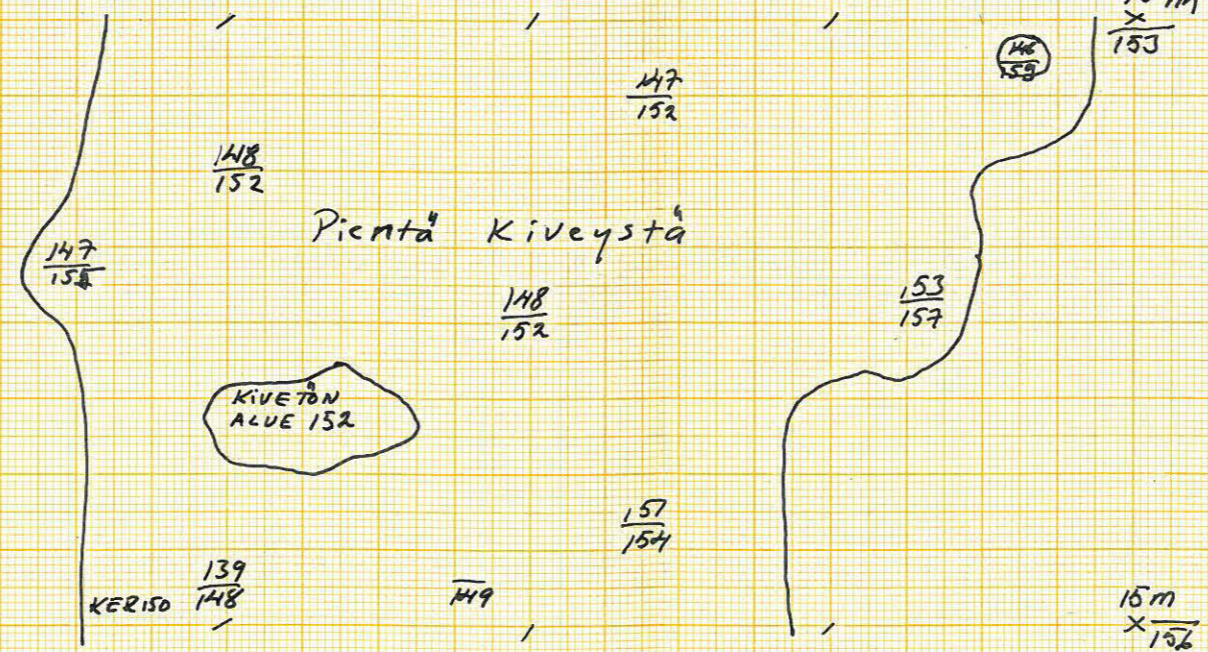
5m

9m

9m

10m
x
159

15m
x
153

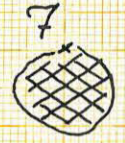
10m
x
157

15m
x
156

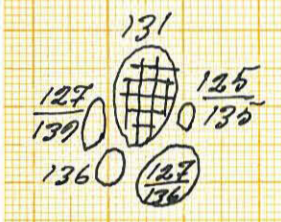
VII kerros

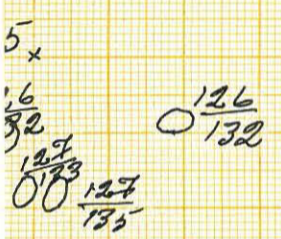
5_x 127 6_x 7_x 142 8_x 9_x 10_x 136

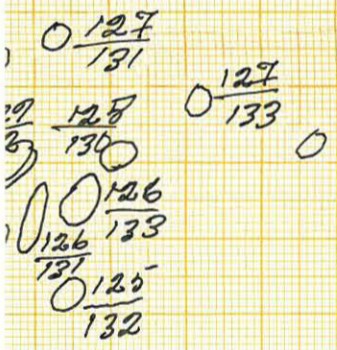
x

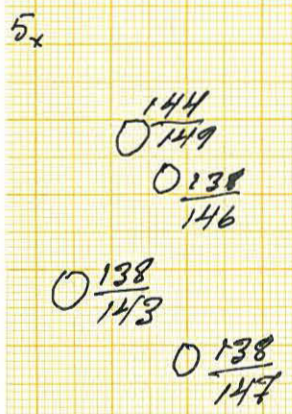
5_x 121 x x x x 10_x 131

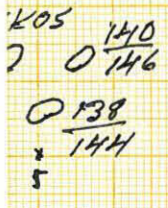
5_x 6_x 7_x 8_x 9_x 10_x

5_x x x x x 10_x

5_x 6_x 7_x 8_x 9_x 10_x

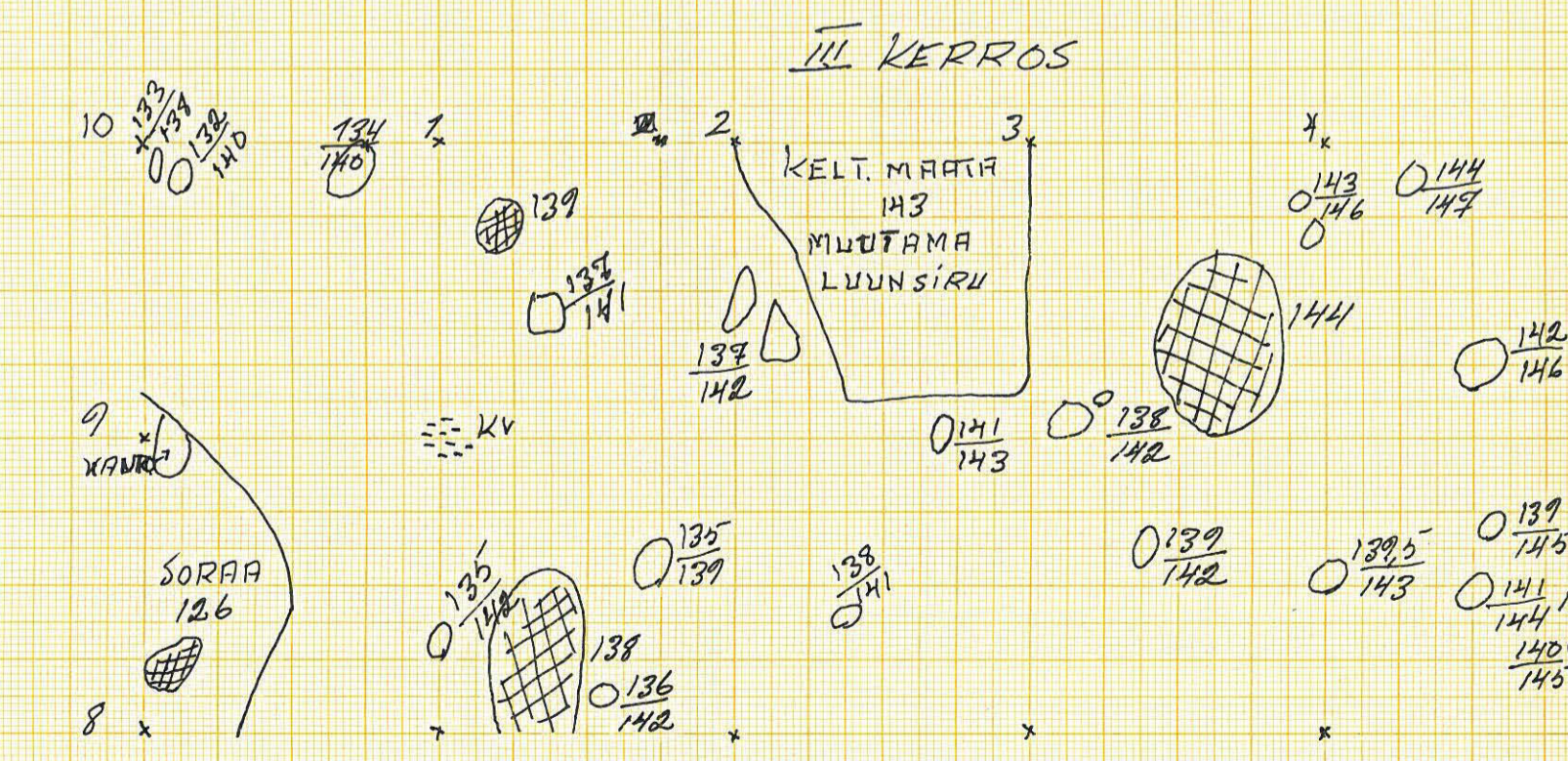
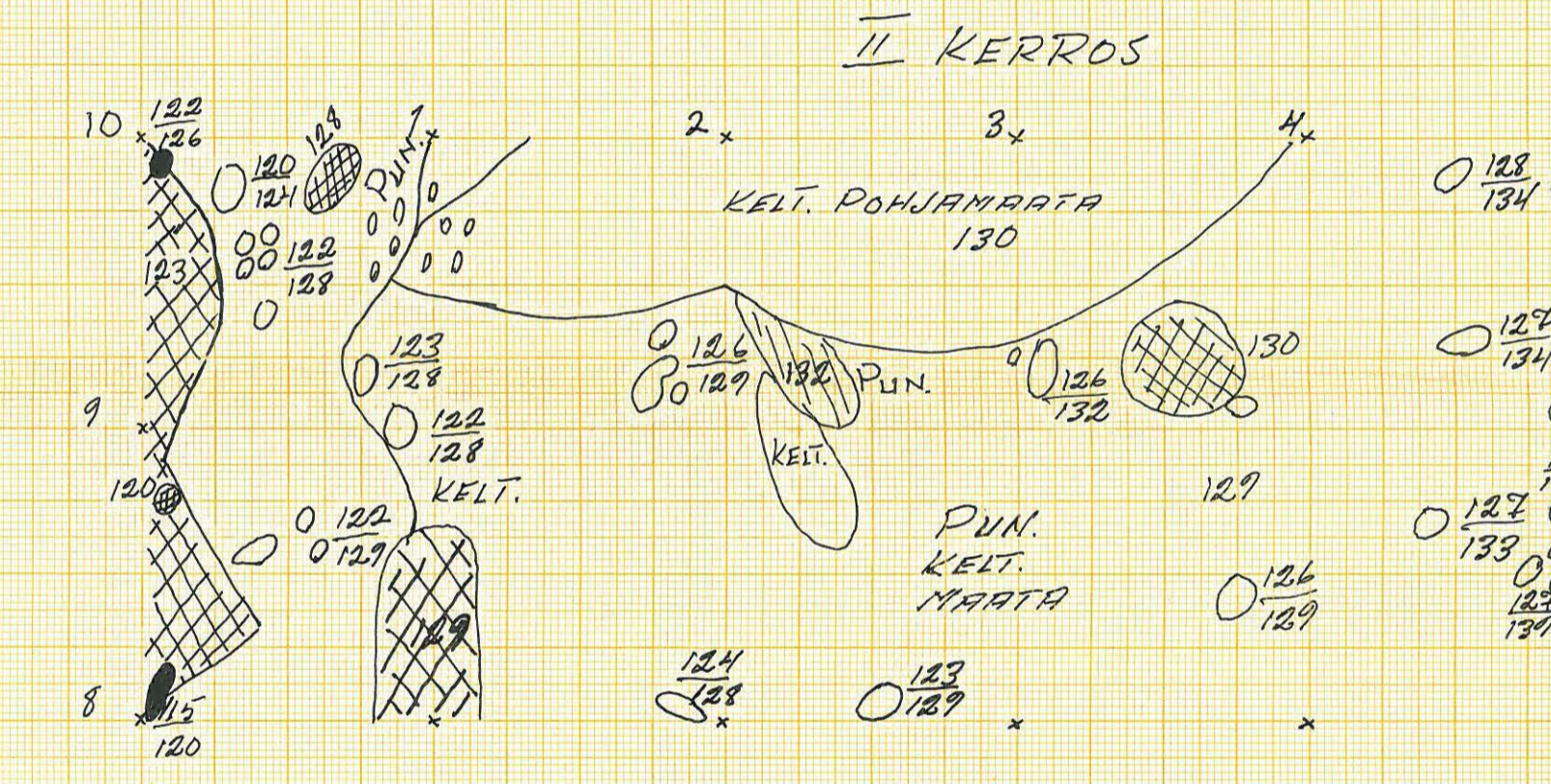
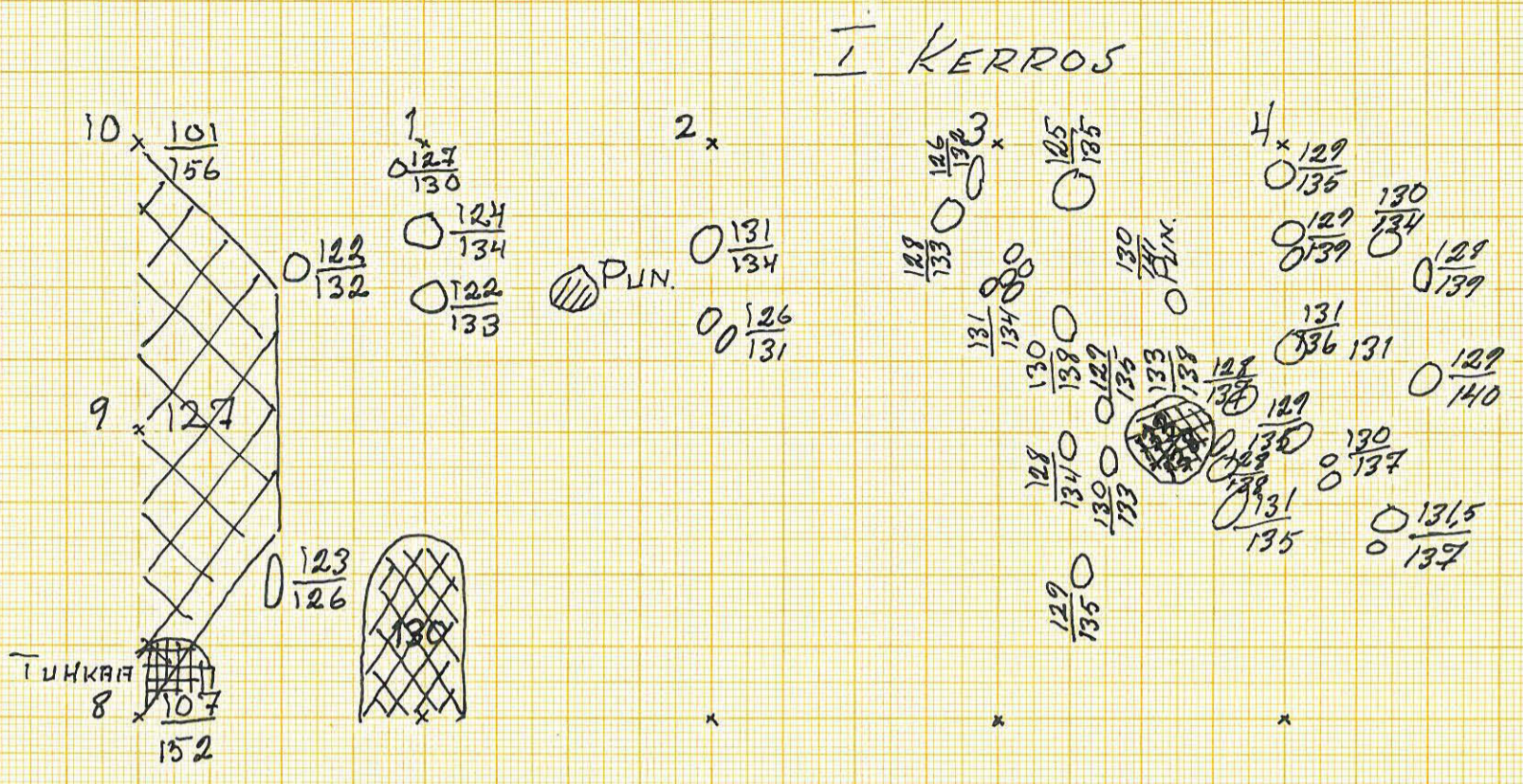

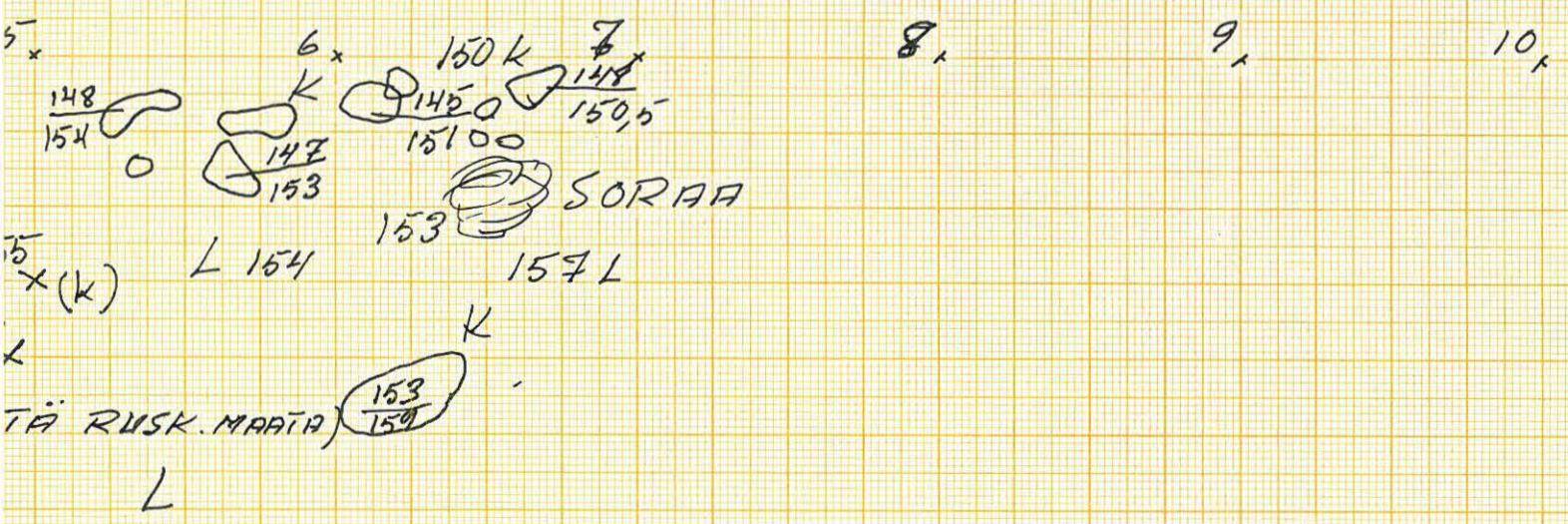
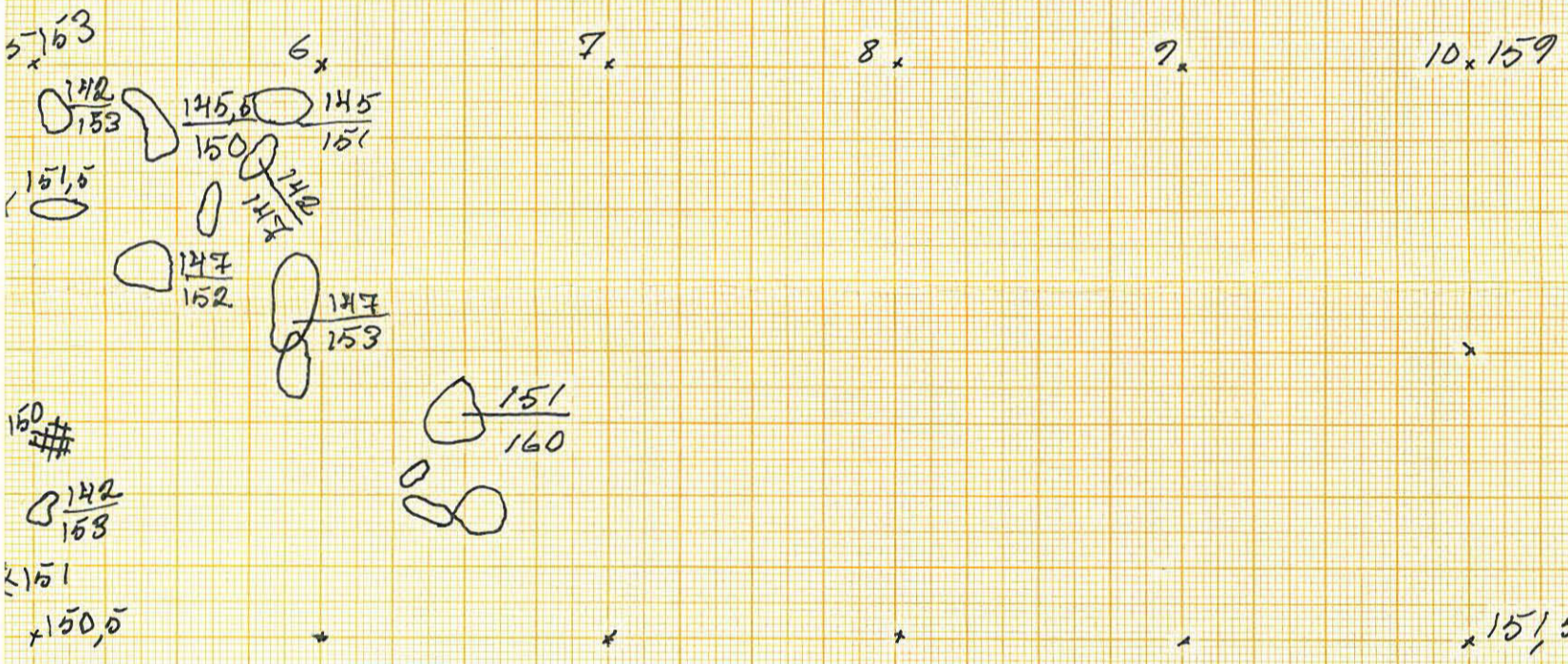
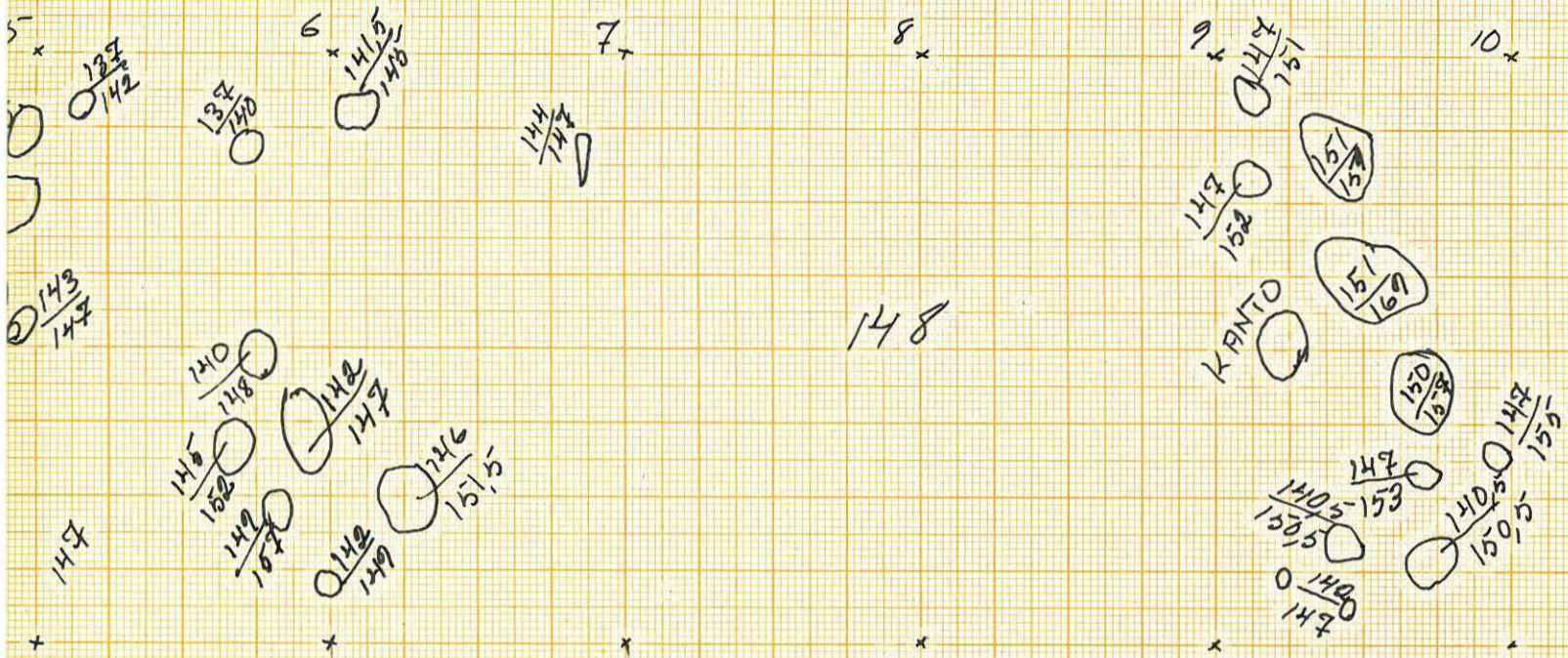
5_x x x x x 10_x

EURAJOKI ETUKÄMPPI

KESÄ 66
KOEOSA C
MK=1:25
KP=1.01

PIIRT. PIRJO LAHTIPERÄ
TIMO RANTALA.

EURAJOKI, ETURÄMPPI

KESÄ 1966
KOEJOJA

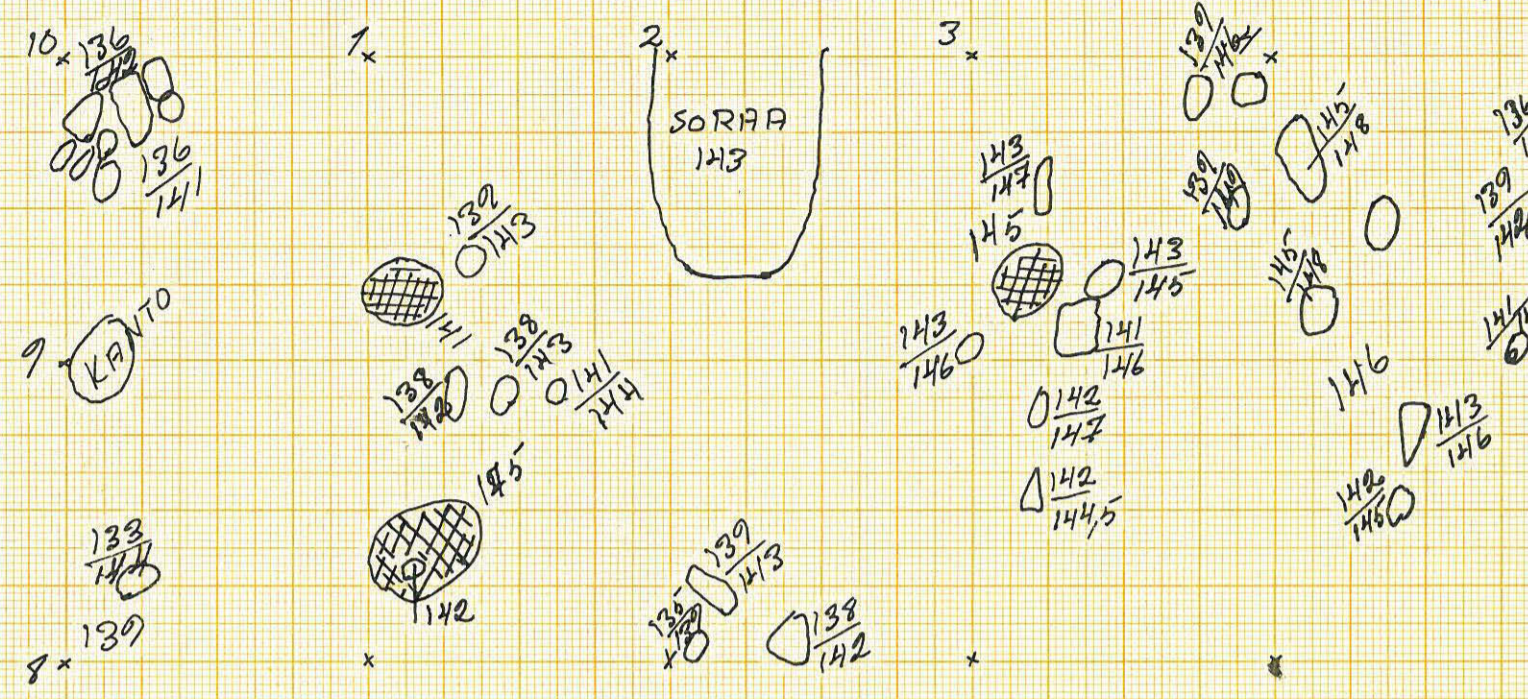
MK=1:25

KP=101

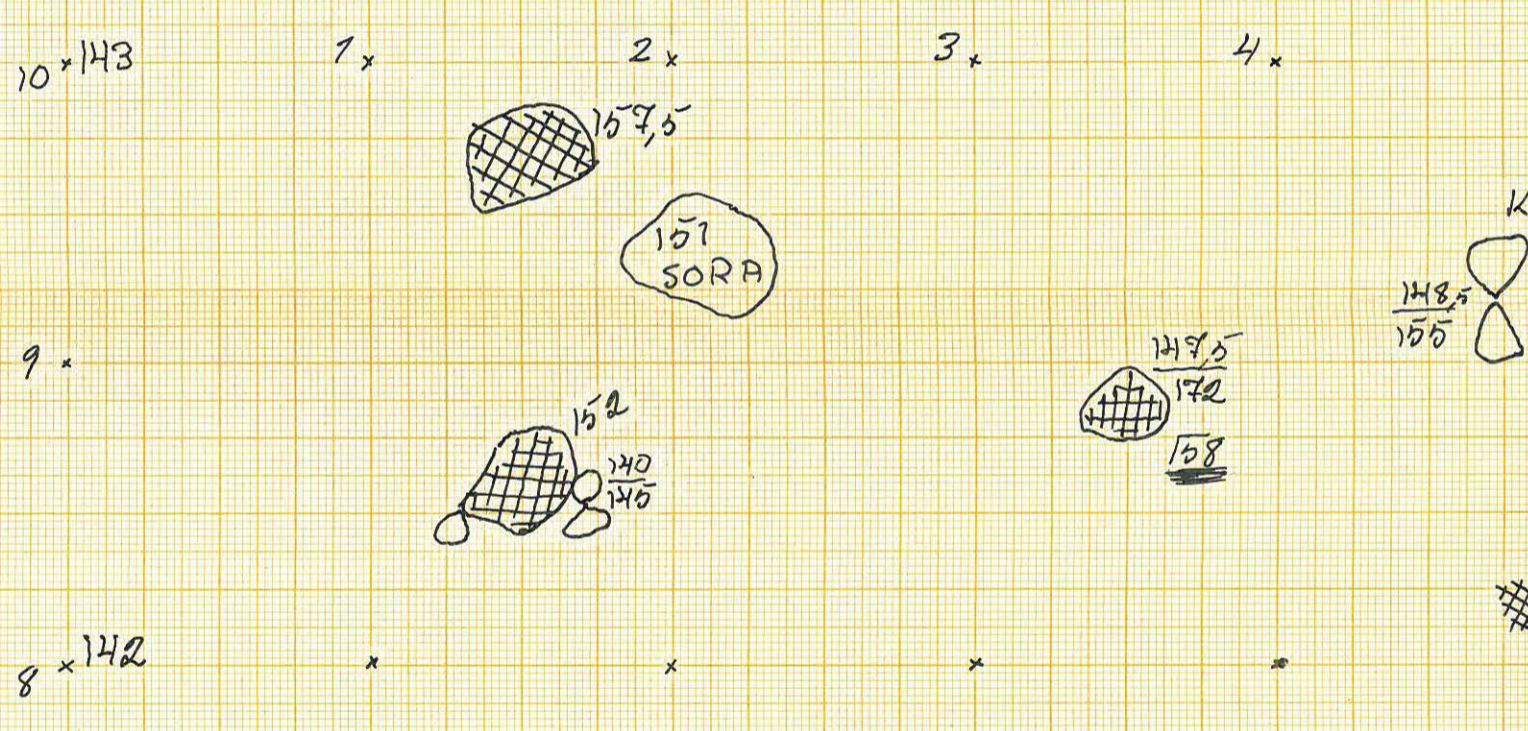
piirt. Pirjo Lantiperä

JA
Timo Rantala

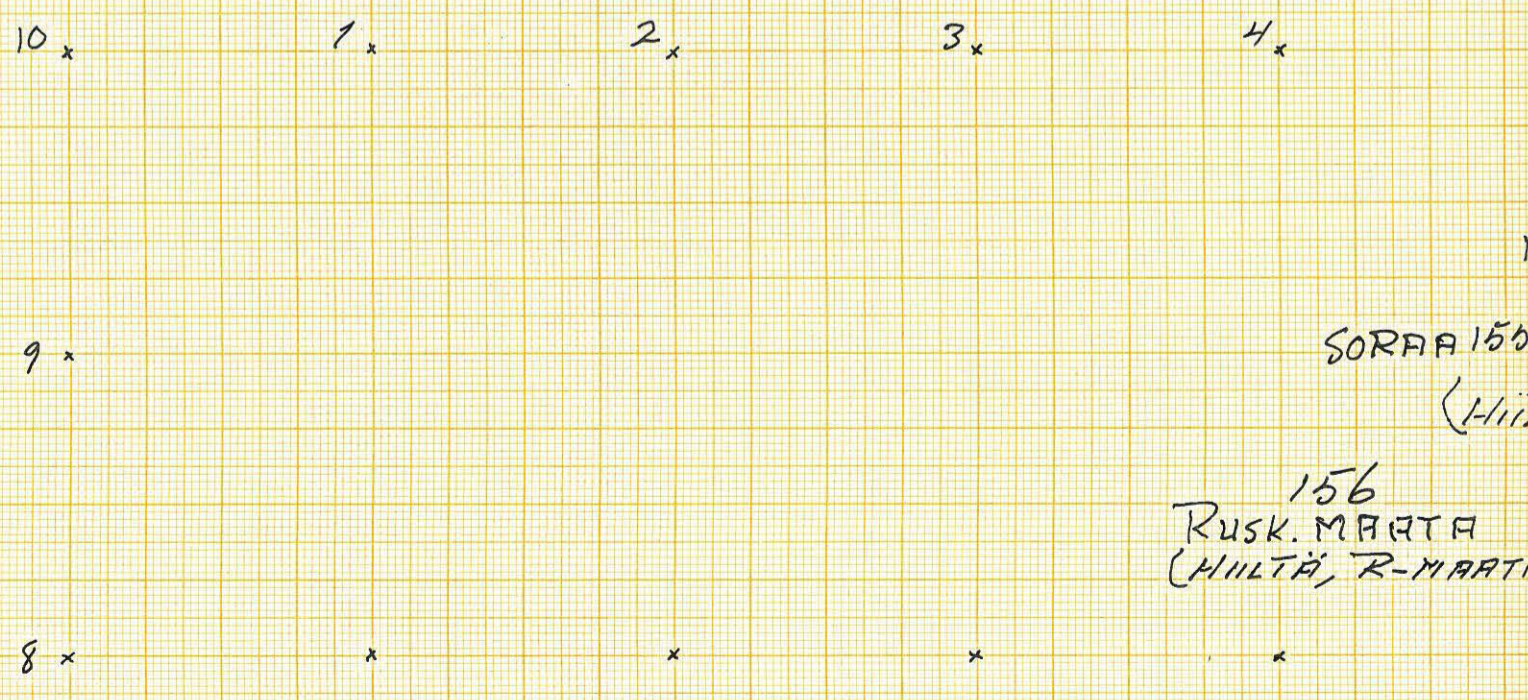
IV KERROS

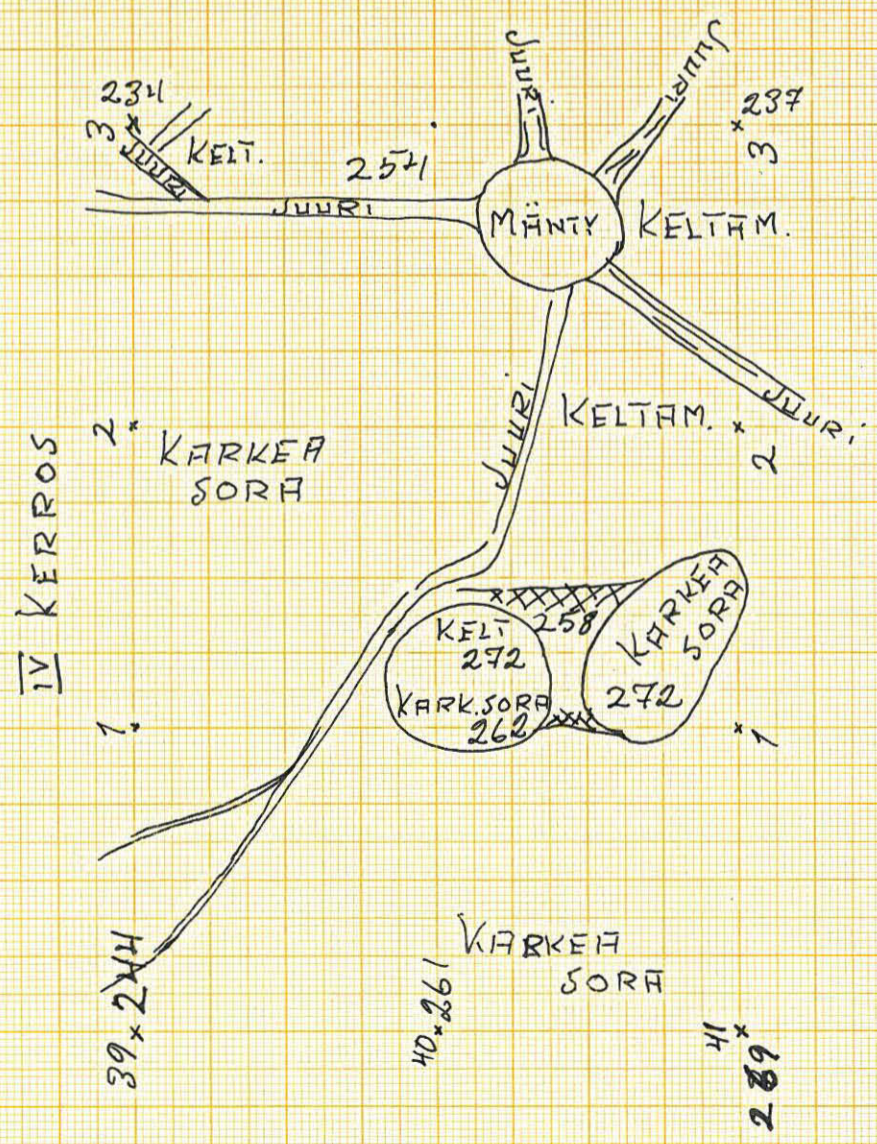
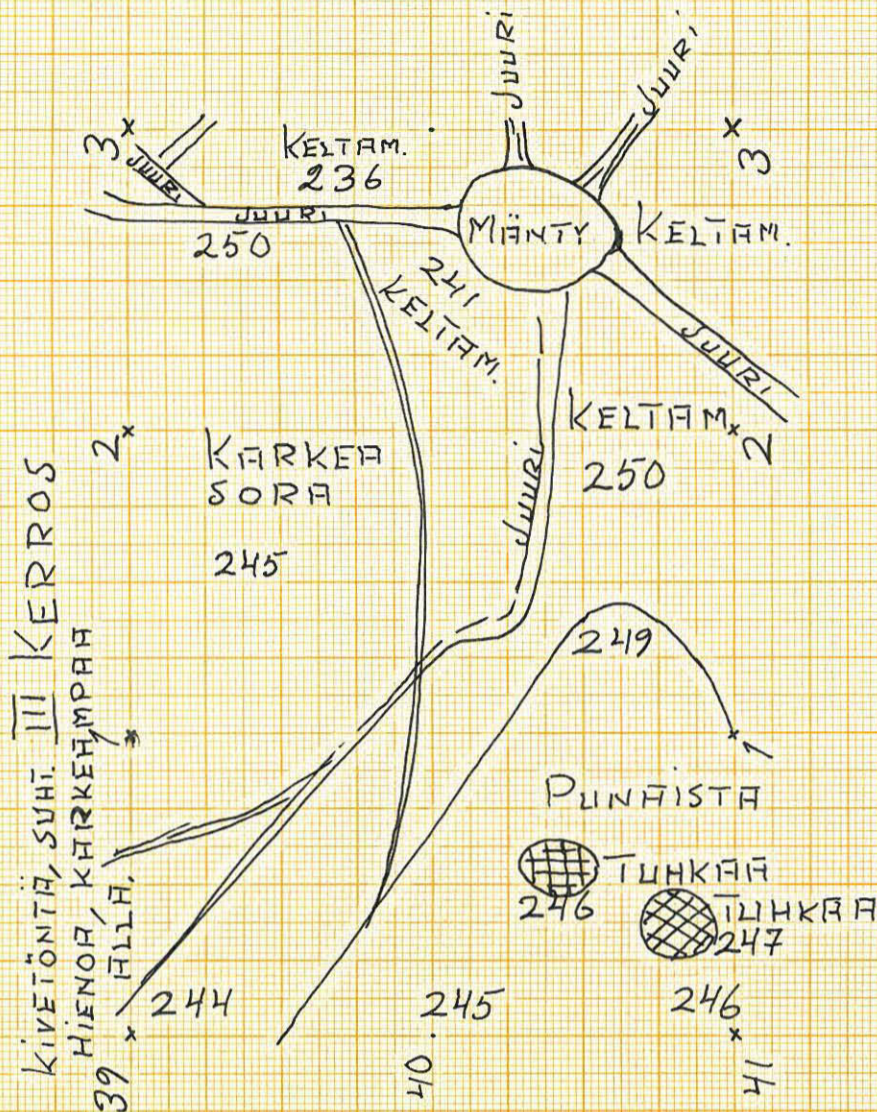
V KERROS

VI KERROS

SORAA 156
(HILTA, R-MARTTA)

EURAJOKI ETUKÄMPPI

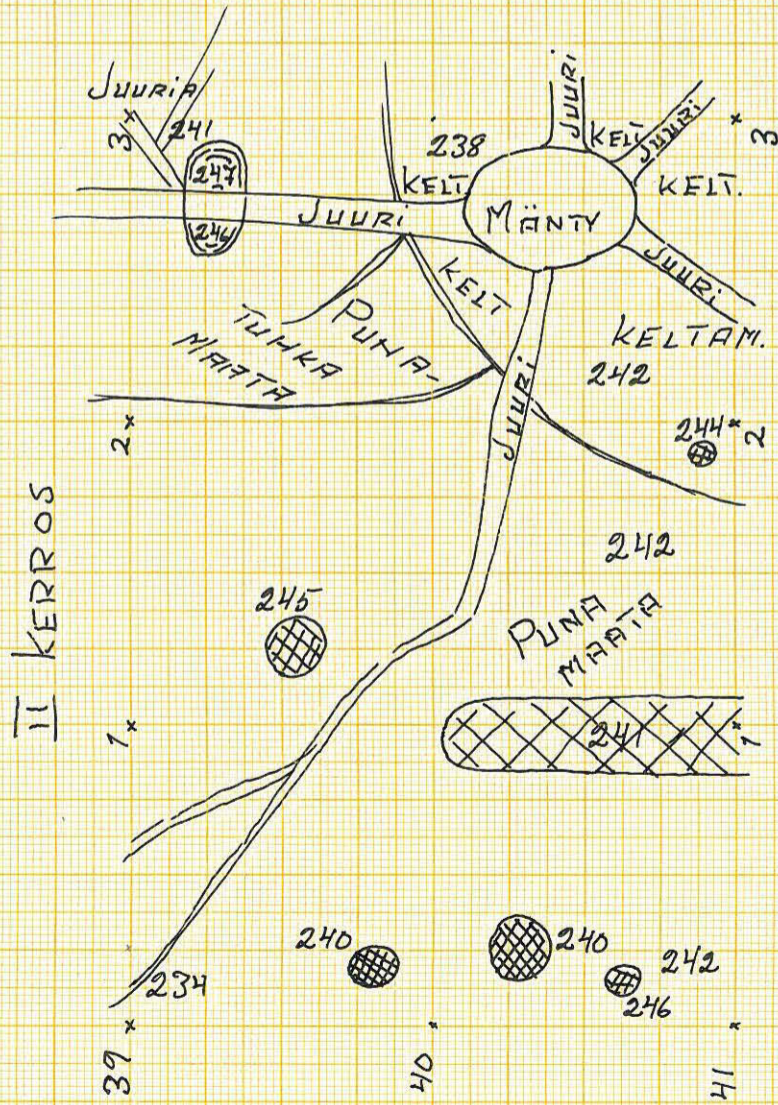
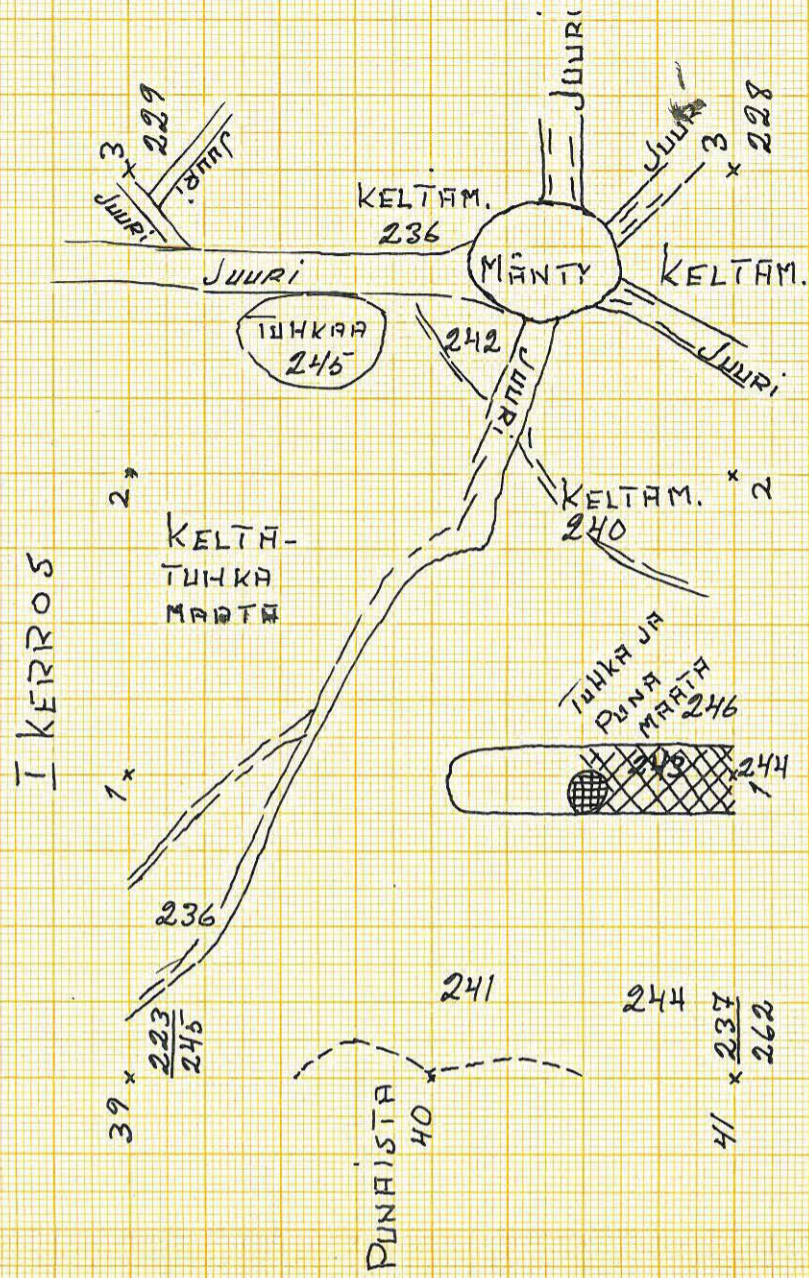
KESÄ 1966

D-ALUE

MK=1:25

KP=101

Piirt: Pirjo Lahti-perä
 Juha Lahti-perä
 N4
 Timo Lahtala

EURAJOKI ETUKÄMPPI

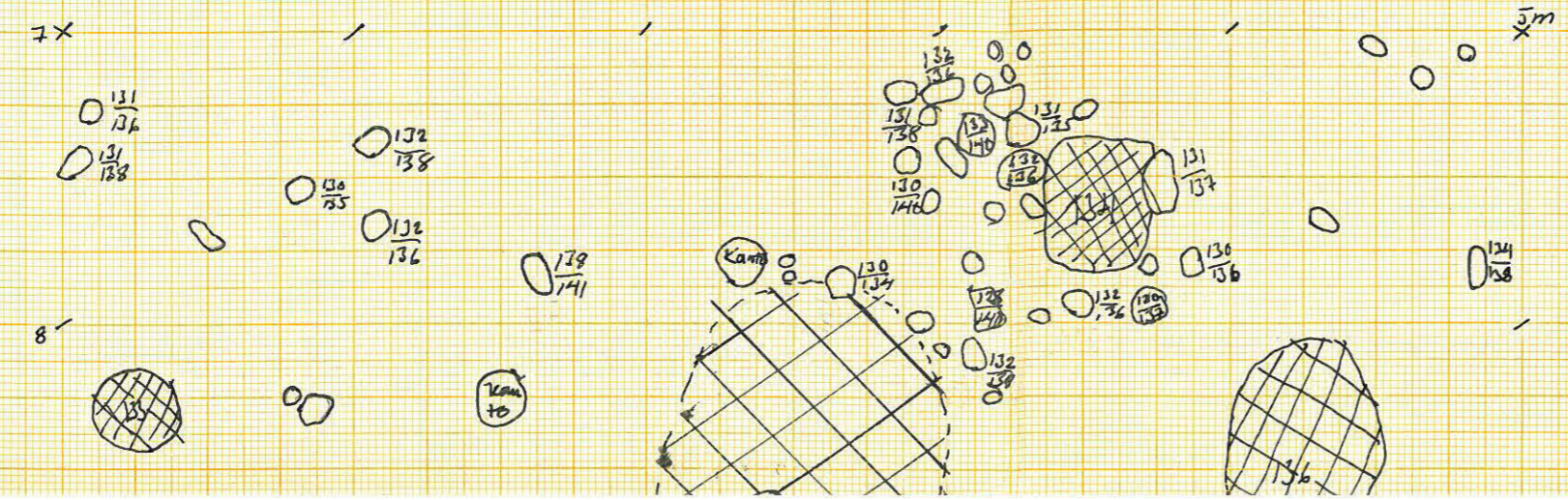
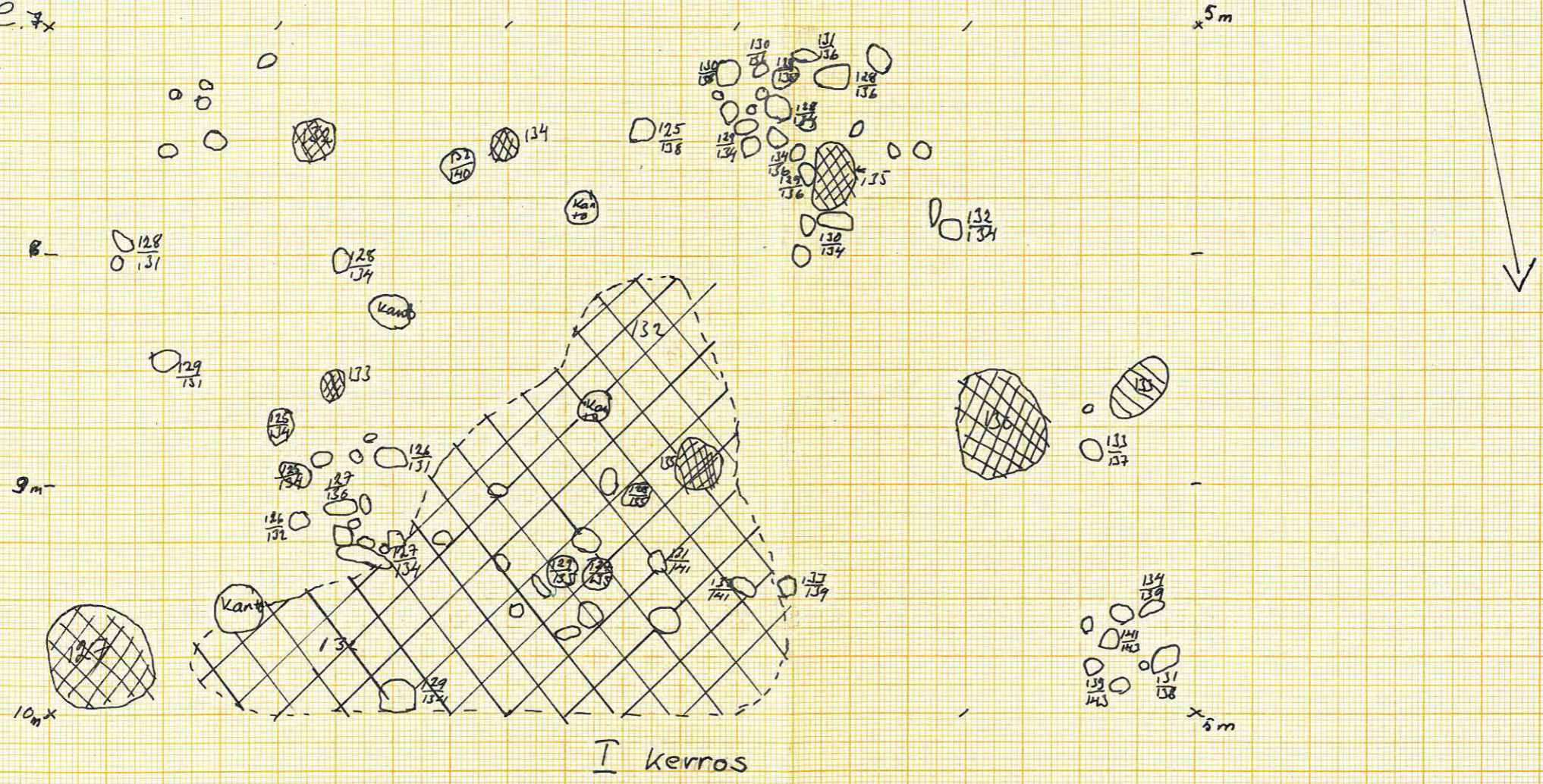
KESÄ 1966

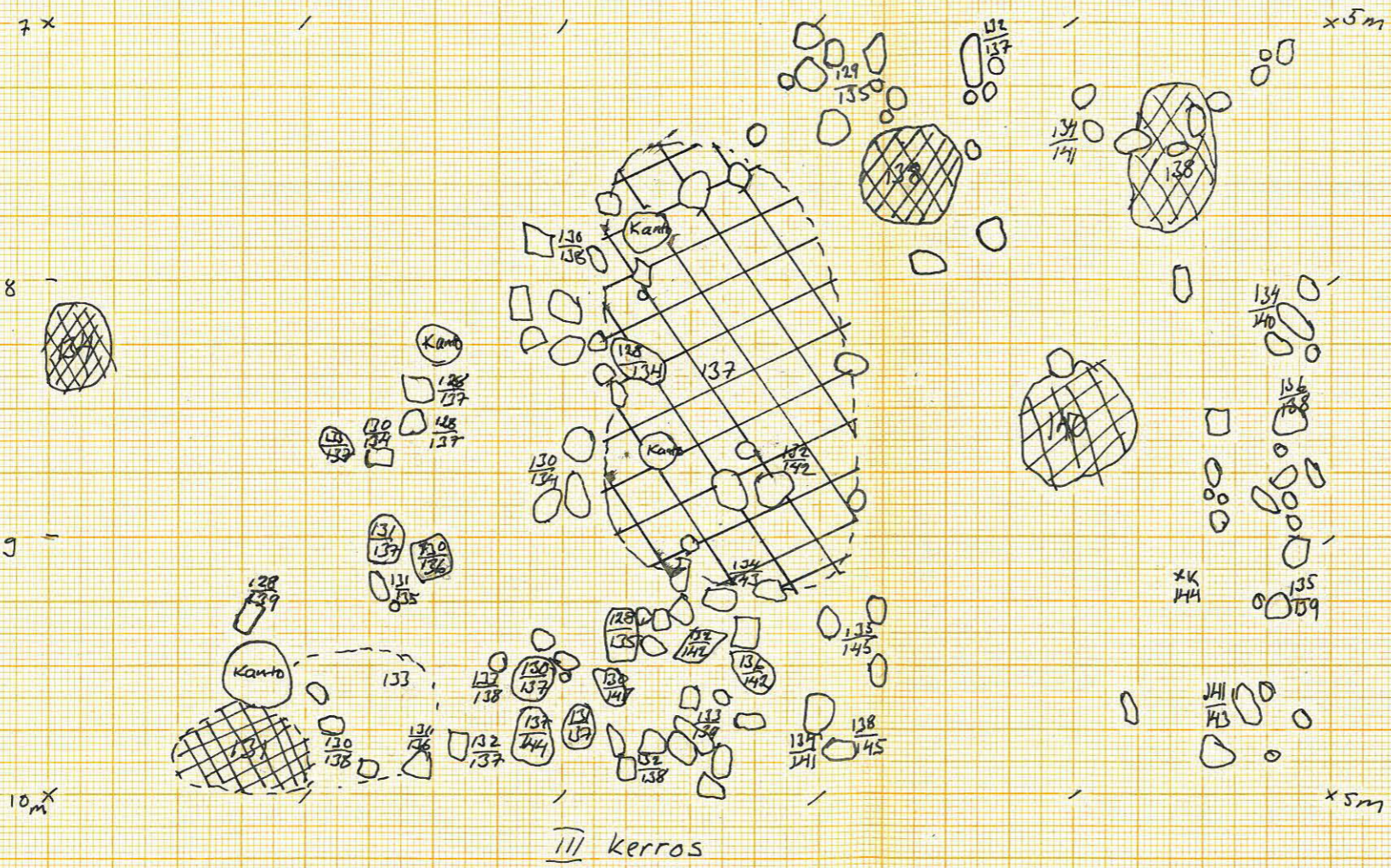
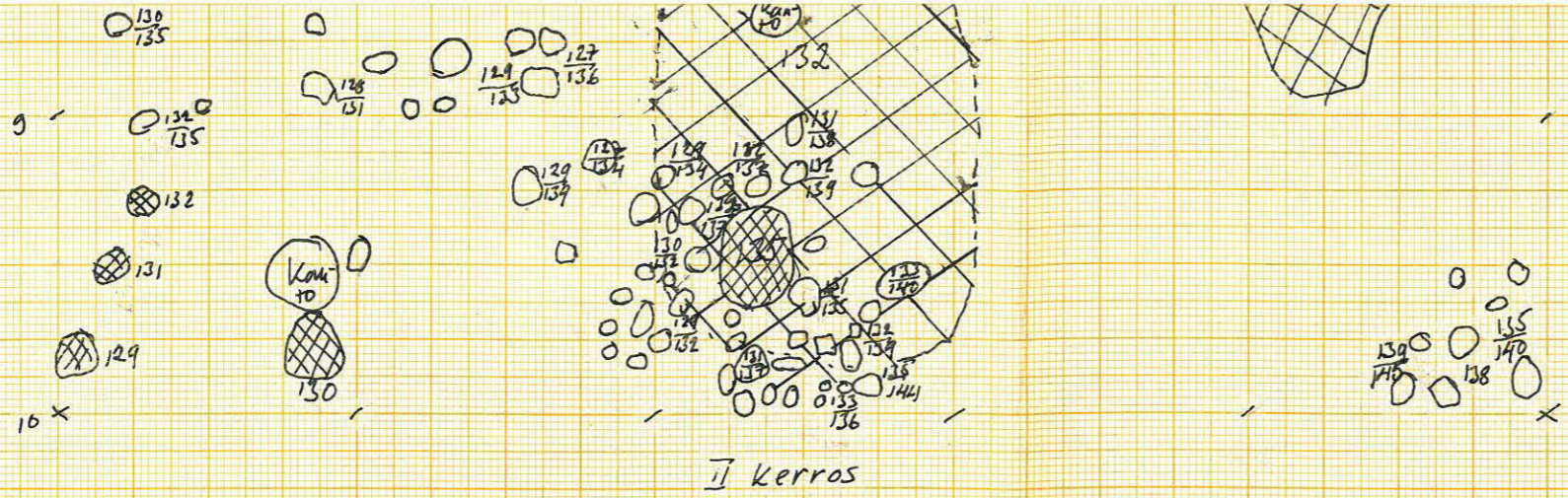
MK: 1:25

KP=1.07

piirt: RITVA MIKKOLA, Timo Rantala ja Pirjo Lahtiperä

E-alue

EURAJOKI ETUKÄMPPI
 kesä 1966
 MK 1:25
 KP 1:07
 piirt: RITVA MIKKOLA, Timo Rantala, Pirjo Lahtiperä

7x
L

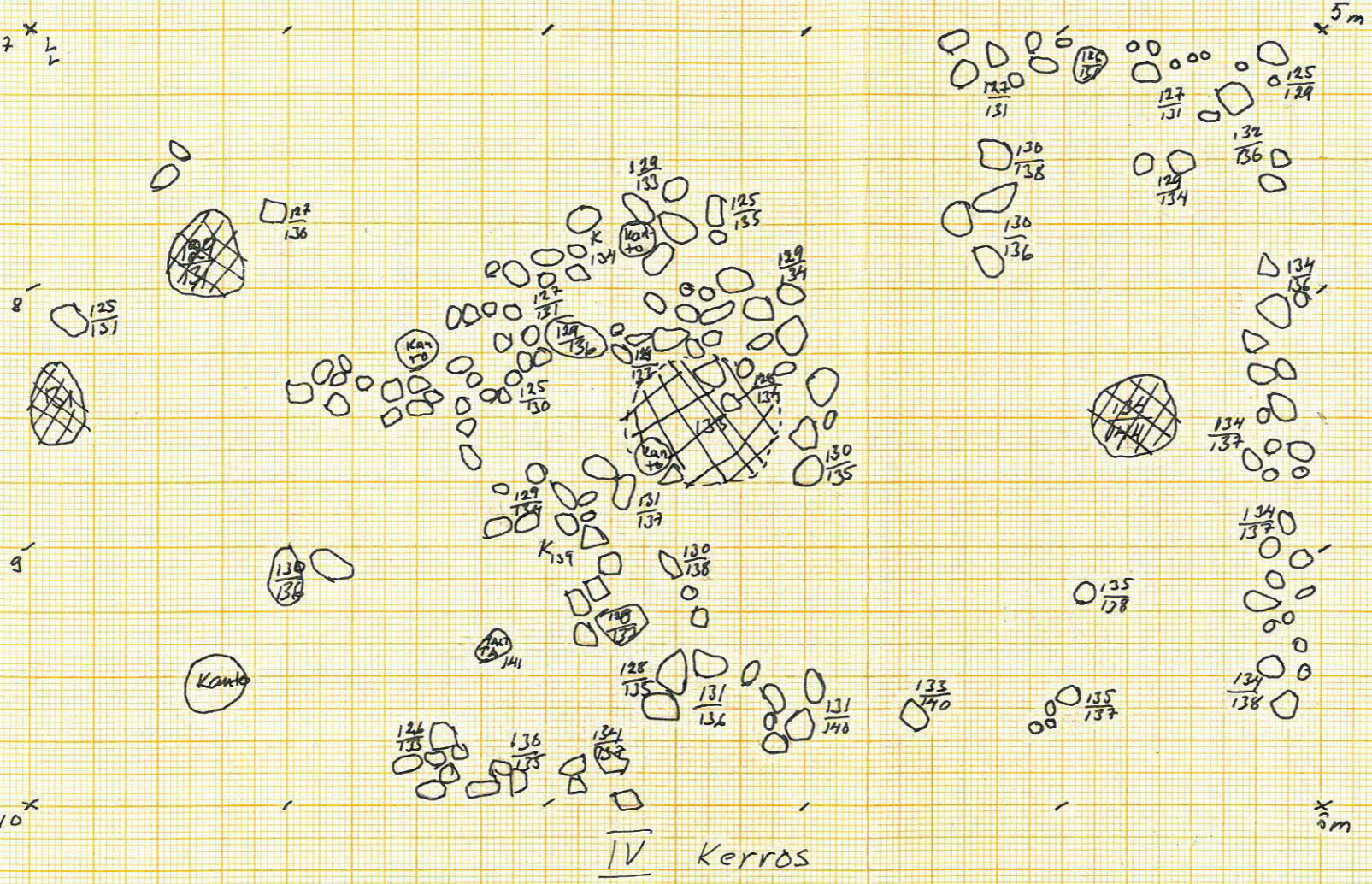
8x

9x

10x

7x
L

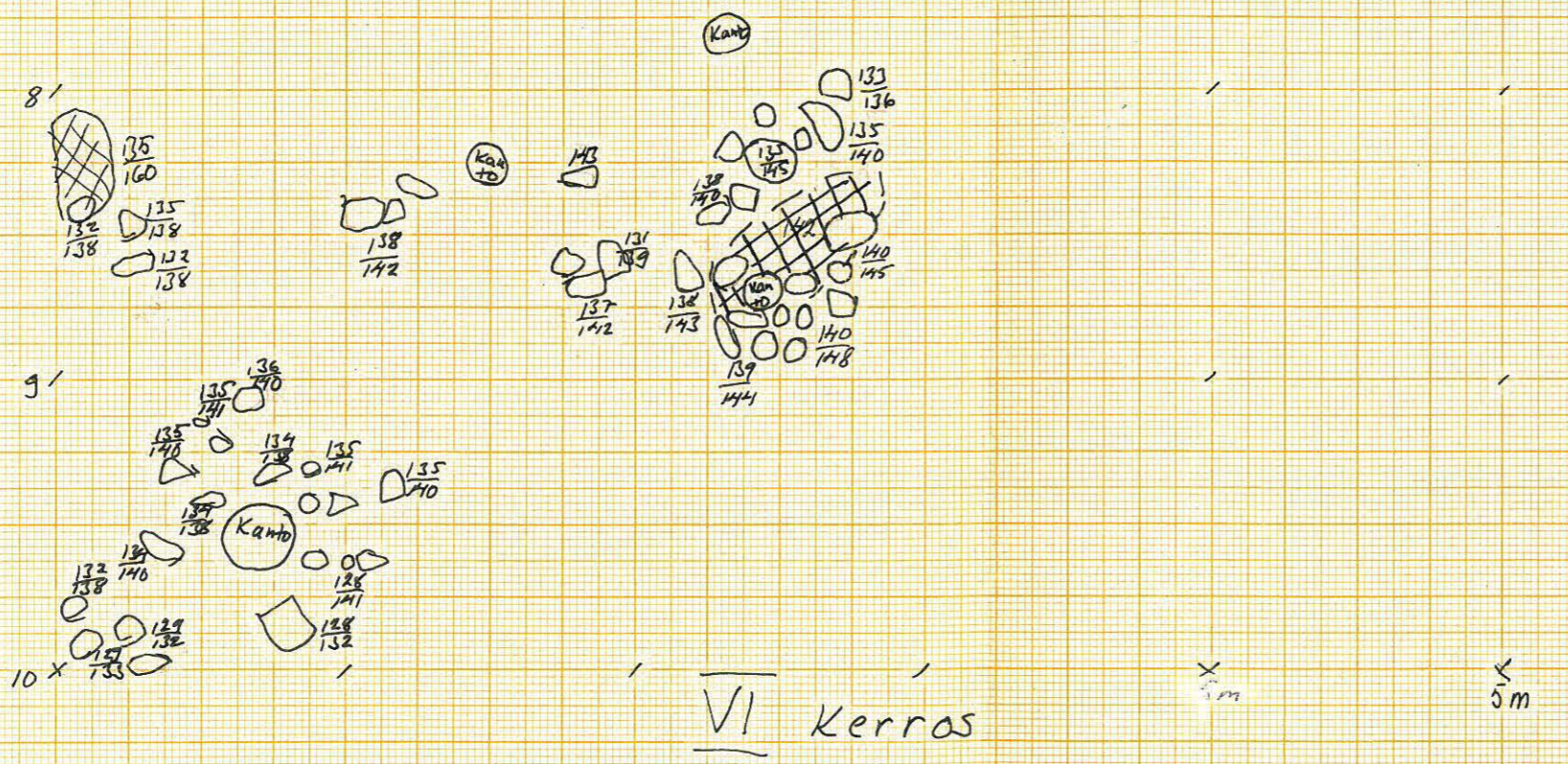
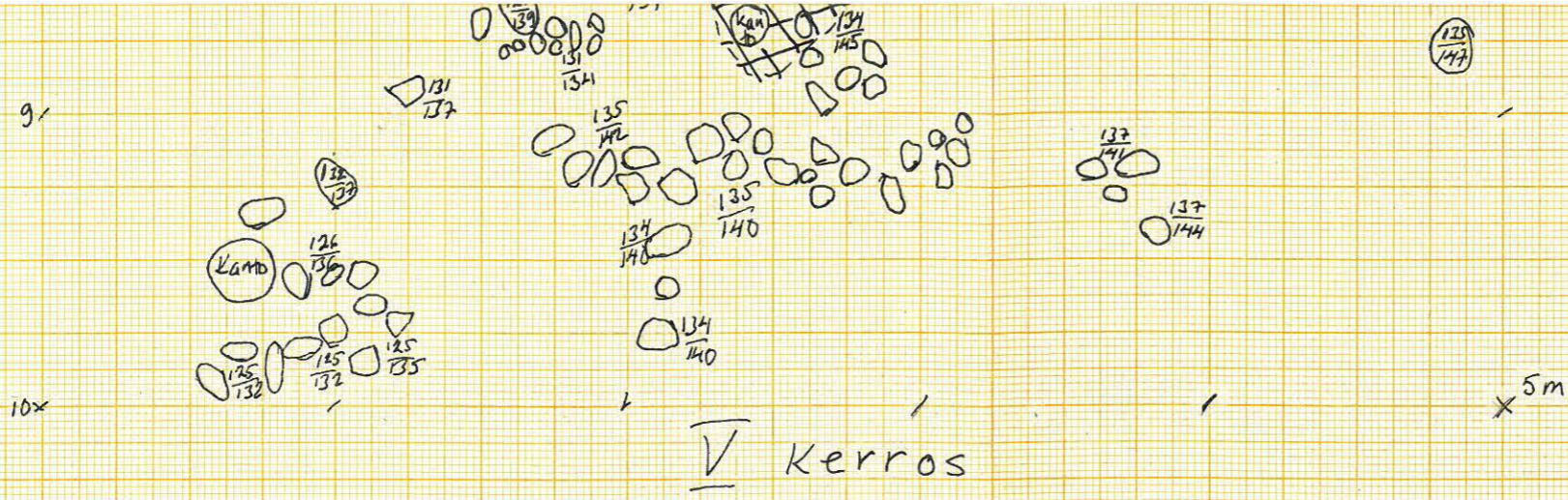
8x

IV Kerros

3x
M

5x
135 136

HR
N: 2221

A 21. 420 x 594 mm.

EURAJOKI ETUKÄMPPÄ

KESÄ 1966

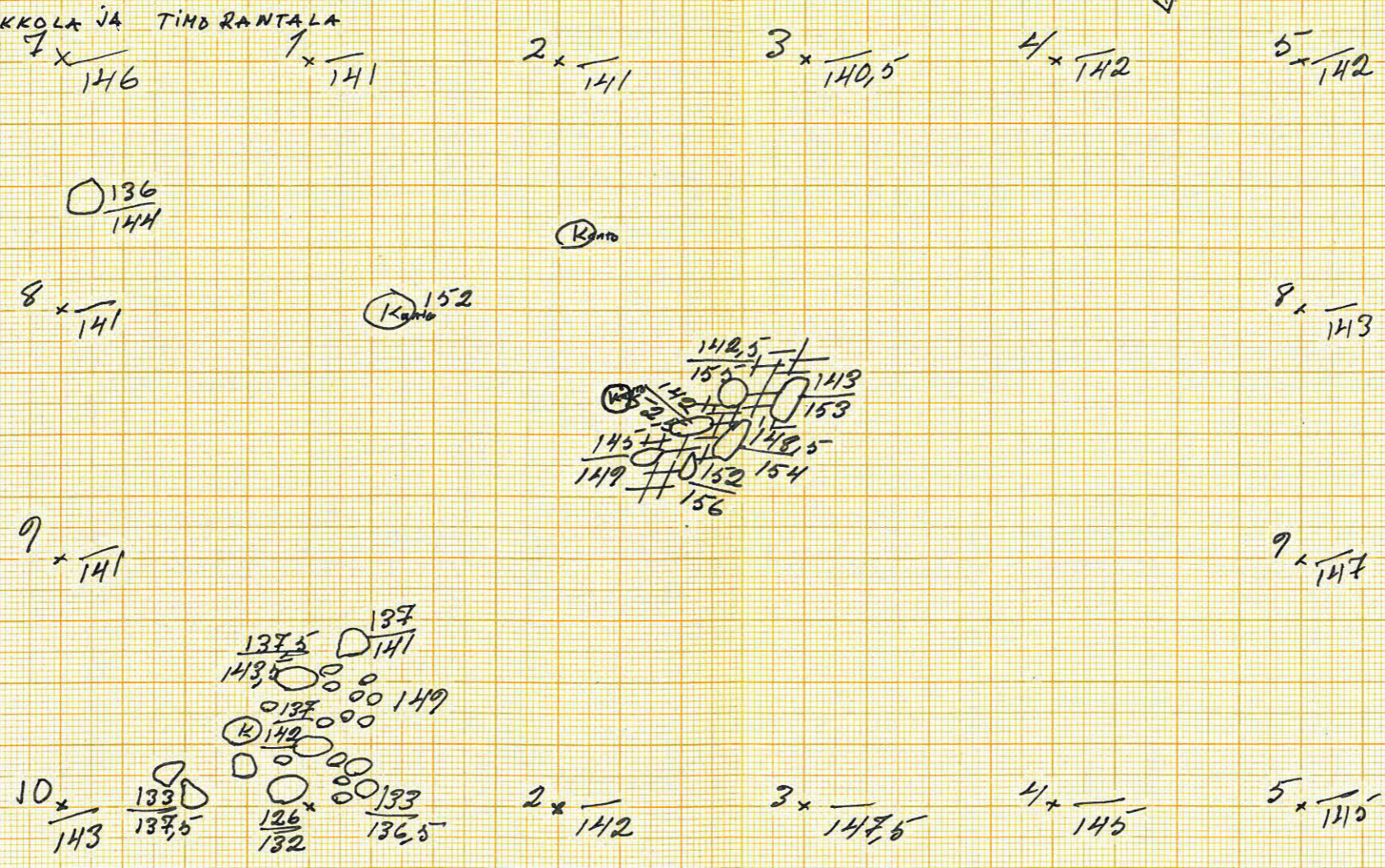
E-ALUE

MK=1:25

KP=101

Piiret: Ritva Mikkola ja Timo Rantala

VII KERROS

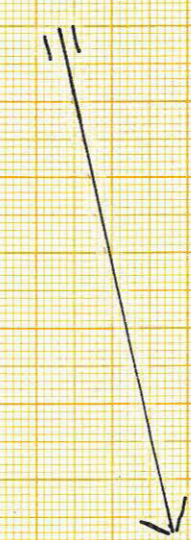
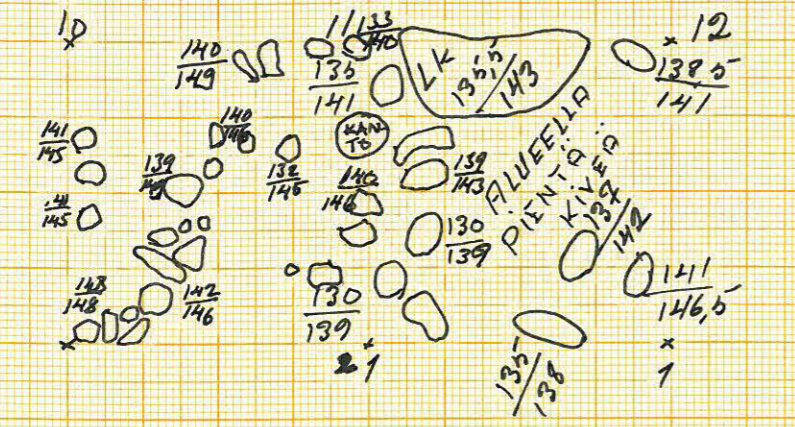
I KERROS

III KERROS

II KERROS

EURAJOKI ETUKÄMPPÄ

Kesä 1966

Mk: 1:25

Kp: 1:01

piirt. RITVA MIKKOLA
 TIMO RANTALA
 JA
 PIIRJO LAHTIPERÄ